

A vorte Glu

C. E. aastakoosolekust ofawõtjad 31. mail 1925 a.

foto freimann.

Nr. 5   1925

C. E. liikumine ja Wene noored.

Euroopa C. E. Liidu üleskutse.

Üks tähtsamatest momentidest Euroopa C. E. konverentsil Hamburgis oli see, kui hra Paul Achenbach misjoniiühendusest „Licht dem Osten,“ kõneles aine üle — „Wenemaa noorsugu.“ Sellel konverentsil oli esindatud neliteist rahwust. Meie kuulsime hra Achenbachi ettekandest, kuidas Wenemaa uskliku noorsugu pärast sõda on Kristuse eest tööd teinud, kuidas rõõmuga on nad usu eest wangi ja surma läinud ja ei ole mitte oma Issandat ja Päästjat ära salganud. Ühele Wene wennale, hiljuti enne konverentsi oma kodumaalt tulnud, oli Wene kristlikkude noorte poolt tõsiseks ülesandeks tehtud noorsootööle teiste maade C. E. liitudest abi ja juhatust paluda. Seda palwet andiski meile edasi oma kõnes hr. Achenbach. Kuulsime suurtest võimalustest, mis on awatud meie organisatsioonile Wenemaal. Meie teame nüüd, et C. E. ühingud on juba Wenes olemas, kuid et need esindawad ainult väga väikest algust. Siiski kui awarad on praegu võimalused Jumala sõna laialilootamiseks Lähedas Idas.

Selle aruande tagajärjel wõttis Euroopa C. E. liidu juhatuse järgmised tähtsad resolutsioonid, ja meie palume kõiki C. E. liikmeid neid palwes järele kaaluda ja igal võimalikul wiisil toetada.

1) Meie soovime üleskutsuda kõigi maade C. E. noori lõppemata eestpalwele Wene noorsoo heaks. Paluge, et Jumal päästaks lahti ahelad, millega nad on seotud. Ainult see teeb võimalikuks, et need, kellel praegu puudub ihu ja waimu toit, kes waid kannawad kristlikus alanduses oma rasket risti, suudaksid jälle wõidelda Kristuse ja Tema riigi eest, hingi Päästja juurde juhatades. Palume, et Jumal õnnistaks selle töö algust, kinnitaks meie wendade usku, läkitaks neile oma waimu wäge ja õnnistaks neid nende raskes töös Wenemaa noorsoo seas.

2) Otsustati pidada Riias Baltimaade C. E. konverents. Selle konverentsi esimene eesmärk on õhutada noortes waimustust, kaasa tõmmata uusi töötajaid ja kinnitada sidet nende maade liitude wahel, nii et saabuks mõtete ja puüete kooskõla ja võimaldaks

ühiselt tegutseda. Siis kui awanewad Wene-maa ukсед, jääb ainult C. E. tööd ühendatud jõul Wenemaale edasi kanda.

Poolamaa nõuab eri tähelepanu, sest seal on palju C. E.-lasi wenelasi, iseäranis Lõuna Poolas — endises Wene Ukrainas, kus on tekkinud palju noori Ewangeeliumi kogudusi ja nende kaudu võimalused C. E. lewitamiseks väga suured.

3) Juhatuse näeb väga tarwiliku olewat asutada Wene reisusekretäri fondi. Reisusekretäär peaks hästi tundma C. E. põhimõtteid ja Wene olusid, ja organiseeriks pärast, kui võimalus awaneb, Wene noorsootööd. Seegi olgu C. E. noorte südame peal.

Et Wenemaa oleks Euroopa Liidu juhatuse esindatud, määrati sekretär Paul Achenbach Komitee liikmeks. Teda paluti meie ja Wene noorsooliikumise wahel kindlat sidet pidada ja tõsta teiste maade C. E. liitudes suuremat huwi Wenemaa kaaswendade wastu. Selle sihiga hakkawad ilmuma noorsoohäälkandjates teateid ja kirjeldusi Wenemaalt. Iseäranis soowitaw ja tarwilik oleks Inglismaa ja Ameerika C. E. noortes huwi asja wastu süwendada ja hra Achenbach on heameelega walmis neid maid külastama ja pidama sellekohaseid kõnesid ja illustreeritud loenguid.

Wenemaa elab praegu läbi sarnast ärkamisliikumist, nagu maailm harwa warem on näinud ja wennad, kes seal on olnud wõiksid jutustada väga palju Jumala imetööst selle rahwa keskel. Ei peaks olema tarwis palju aega kulutada, et Jumala rahwa tähelepanu selle rahwa peale pöördaks. Me wõime õieti rääkida „Apostlikkudest aegadest“ Wenemaal. Terwed külad tulewad Jeesuse Kristuse juurde. Usklikud wennad ei karda surma ega wangihõoneid. Wäga paljud neist kinnitawad oma usku märtriweregaga ehk wõtawad rõõmuga wastu tagakiusamist ja wangipõlwe oma usu pärast.

Wennad ja õed! Tõstke üles oma silmad ja waadake — Jeesus Naatsaretist läheb läbi Wenemaa. Kui teile on kallis meie Issanda Jeesuse Kristuse wõit, wõtke seda tõsiselt oma südame peale ja Tema riigi kaswamise eest Wenemaal. (Allkirjad.)

SISU: Ilus elu. Õpet. F. W. Rumsby lk. 91. Kallis warandus. Saksa keelest. lk. 92. Jumalasse olla kadunud on õige päästmine. A. Both — Clibborni j. Joh. Sarow. lk. 94. *** (luuletus) M. K. lk. 94. Punased maasikad P. Sink. lk. 95. Kus on taewas? D. H. Dolmani järele Joh. Sarow. lk. 96. Surnute maailmas. P. S. lk. 97. Usus waldaw ärkamine Inglismaal. lk. 98. 3. Moosese raamatu ülewaade. Õp. W. Crahan Sgroggie järele G. T. lk. 98. Eesti Usklikkude Noorte C. E. liidu aastakoosolek. lk. 100. Jeruusalemma Juudi ülikool. lk. 103. Pimedal ööl. K. L. Marley lk. 104. Assisi Franz. H. v. Rederni järele Joh. Sarow. (14 järg.) lk. 104. Juubal. H. v. Rederni j. O. W. (5. järg.) lk. 105. Mõndasugust. lk. 106. Kodumaa teateid lk. 107. Wälismaa teateid lk. 107. C. E.-laste piiblitlugemise raamat lk. 107. Kuulutusi lk. 108. Kaanepilt: C. E. aastakoosoleku osawõtjad 31. mail 1925. Foto. Freimann. Pildil tekstis: — Metsatee lk. 93. w. Attila. lk. 96. C. E. aastakoosoleku rinnamärk lk. 100. C. E. liidu kutsetöölised ühes liidu juhatajaga lk. 100. Juudi ülikool. lk. 103.

Moorte Elu

Geesti Usklike Moorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 5

Viies aastakäik

1925

Glus elu.

Opet. F. W. R u m s b y.

„Härra, kas teie võiksite mulle öelda, kuidas omandada ilusat elu?“ küsis ühel päeval keegi Jaapani noormees Dr. Parksi Ameerikast.

Dr. Parks vastas: „Teie soovite wist minuga usust rääkida?“

„Ei, härra,“ kostis jaapanlane, ma ainult tahaksin teada, kuidas võib omandada ilusat elu.“

„Kas teie olete kunagi piiblit lugenud?“

„Ja, härra, ma olen weidi lugenud, kuid mul ei meeldi piibel.“

„Kas teie olete kunagi kirikus käinud?“

„Ja, olen faks korda, kuid mulle ei meeldi kirik.“

„Misparast?“

„Ja, waadake. Paljud teie rahwast elawad just nõndajamuti, kui meie, jaapanlasedki. Nad on halwad inimesed, lobisewad ja waletawad, siiski nad on kõik ristiusulised. See ei ole mitte see, mida ma soowin. Ma ei soowi usku. Kuid midagi on, mis mul puudub. Ma ei oska seletada, mis see on. Ma nimetan seda ilusaks eluks ja mulle öeldi, et võib-olla mõistaksite teie seda mulle ära seletada.“

„Kus olete teie sellest kuulnud?“

„Ma ei ole seda kujagilt kuulnud, kuid ma nägin Ameerikas maandudes San Francisco wõõrastemajas üht inimest. Ta oli waene mees, ja mitte nii haritud kui mina. Ma olen lõpetanud Jaapanis ülikooli ja tulin end siia weel täiendama. See mees oli waene mees, üks wana mees, keegi puusepp, kuid tal oli midagi, mis minul puudub. Ma ei ole seda oma kodumaal näinud. Ma nimetasin ilusaks eluks. Kuidas võin ma seda leida? See wana mees püüdis igaüht aidata. Ta oli alati õnnelik. Jial ei mõelnud

ta enese peale. Ma nägin teda kolm nädalat ja paanin teda kõige aja tähele ja tundsin, et see just puudub mul. Olen näinud weel mõnda teist, kellel see oli. Ma ei tea, mis see on. See ei või olla usk, sest teil kõigil ei ole seda.“

Siis Dr. Parks wõttis taskust oma Uue Testamendi ja luges temale armastuspeatükki 1. Kor. 13, ja küsis, „Kas ehk on seefama?“ Noor jaapanlane vastas, „Ja, võib olla. See kõlab sellesarnaselt. Kuid kuidas võin ma seda kätte saada?“ Siis Dr. Parks rääkis temale pikalt Jeesusest Kristusest. Kui ta lahkus pakkus temale Uut Testamenti, ütles jaapanlane, „Kas ei võiks teie mulle anda mõnda moodsamat raamatut: teie teate, meie jaapanlased püüame waga ajaga sammu pidada.“ „Ei,“ ütles doktor, „seda ei ole üheski teises raamatus. See on ainuke raamat, mida teil waja. Uurige seda ja paluge, et Jeesus ise teid juhataks ilusat elu elama.“

Nii nad lahkusid ja Dr. Parks ei kuulnud temast rohkem kui üks aasta enam midagi. Ta kartis juba, et nende jutuajamine ei suutnud noormeesest aidata. Kuid ühel päewal sai ta temalt kirja, et teda kutsumakse Jaapanisse ühe tähtsa koha peale ja ta soowib temaga weel enne kokku jaada. Kui ta tuli, rääkis tema säraw nagu juba eemalt selget keelt. Ta esimesed sõnad olid: „Ma olen leidnud ilusa elu — ma olen leidnud Jeesuse.“

Me kõik igatsame ilusat ja õnneliku elu. Võib olla olete siin ja seal mõnda niisuguse elu omanikku tähele pannud. Järgmine kord küsige temalt selle ilusa elu saladust. Ja vastus — wististi on üks — Jeesus!

C. E. Times.

Kallis warandus.

Toredas köites oli ta ja teda hoiti väikeses kastikeses, millest teda ainult kaks korda aastas võeti ta hõbekaunistusi puhastada. Ta omaniku majake seisis wiljapuist ümbritsetult ilusal künkal; sealt awanes ilus waade wiljarikkasse orgu. Majake oli küll wäliselt ligitõmbaw, kuid sees walitses pimedus, patu ja murede wili.

Ses majas elas lesk kolme lapsega. Mehe surma järele ilmusid wõlauskujad nõudmistega ja waene naine pidi wiimaks hirmul nägema, et ta rahast kõigile ei jätku. Käsi ringutades käis ta nüüd mööda tuba ja soowis, et ta ka hauas oleks. Oh, waene proua Linner! Juba noorusaastaist oli pühakiri ta majas ja ometi ei tunnud ta seda, kes ütleb: „Tulge minu juurde kõik, kes teie koormatud ja waewatud olete, ja mina tahan teile hingamist saata.“

Lapsed juba magasid. Ema istus nõuta ja tumalt laua ääres. Põsaraid tal enam ei olnud. Ta pahandas Looja ja kõikide inimeste üle. Ta hinges oli kibedus, ja ei olnud, kes oleks talle troostisõna öelnud. Seal kuulis ta samme. Oli see jällegi mõni, kes temalt, waeselt leselt, midagi nõudma tuli? Uks awati ja sisse astus wana Jisak, tuntud juut lähedast linnakesest. Ta lähenes sõnadega:

„Noh, kuidas on, proua Linner? Kas mehe surm teid nõnda rõhub? Jah, ma mõistan. Siiski tuleks mõistlikult kaaluda, mis nüüd teha. Kas tahate end wanale Jisakile usaldada? Olen juba mõnele waesele lesele head nõu annud! Müüge mulle omad majariistad ja teie saate abi. Teie maksate wõlad ja ootate siis paremaid aegu.“

Troostita lesel ei olnud sõnu. Pidi ta tõesti kõigest lahkuma, mis talle kallis? Ta mõtles, kuid ei leidnud pääseteed. Oh, süda, millel õnnistegijat ei ole, on nõuta ja troostita. Mis jäi tal muud, kui juudi ettepanek wastu wõtta? Ja weel samal õhtul wiis wana Jisak ostetud mööblid oma korterisse.

„On see kõik, mis teil on, proua Linner?“ küsis juut, paremaid asju kokku pannes.

Waene lesk õhkas ja lasi kurwalt pilgu üle tühjaksjäänud toa käia. Oh, ta mõtles aegade peale, mil ta noore uhke pruudina siia majja tulnud. Kuid ilus oli sisesseade! Ja nüüd? Mees lamas hauas ja tema siin suures hädas. Kui kurb osa! Korraga tuleb tal perekonna-piibel meelde; et seda ei tarwitatud, siis oli ta weel ilus ja uus. Ruttu toob ta unustusse jäänud raamatu, annab ta juudile ja ütleb:

„Siin, Jisak, wõtke see ka weel. Mul temast ikkagi kasu ei ole.“

Imelik naeratus lehwis juudi kortsinud näol. Siiski wõtab ta püha raamatu, maksab nõuetawa summa, soowib head ööd ja lahkub toast. Kuid miks on lesel nii imelik tunne? Weel kaua seisab ta kui naelutatult omal kohal. Iseäralised rõhuvad mõtted täidawad ta hinge. Tema sentsele walule seltsib weel uus, mis kui tuli ta hinge põletab.

„Mis oled ja teinud?“ heliseb jügawas südames.

„Mis püha, seda oled ja mülnud; ja saatsid Jumala sõna omast majast ära. Häda, häda sulle!“

Rahwatanud on naise nägu, pea langeb rinnale. Nii seisab ta kaua, liigutamatult. Wiimaks sojistawad huuled:

„Mis kasu oleks mul raamatust olnud? Mu wõlga ta maksta ei wõi. Ainult ühte arwan ma enesele jüüks: ma ei ole ainustki korda seda raamatut lugenud, kuigi ema mulle lugemist nii wäga südamele pani. Wõib-olla ei oleks mu seisukord täna nii kurb, kui ta Jumala sõnast oleksin kinni haaranud.“

Sügaw walutunne täitis ta hinge. Seal seisab ta, waene lesk, weel sama laua ääres, millele Jisak raha pani ja tal näib, kui wajuks maa jalge all. Tasa, tasa heljuwad pildid ammu möödunud päewist ta waimusilmist mööda. Nii kaob tund. Naine waatab oma kolme lapse peale, kes magusasti mureta lapseund magawad. Ta on otsuse teinud, ta wõtab rätiku ümber, lahkub toast ja ruttab alla linna poole, et juudilt piibli tagasi paluda.

Peaegu hingetult jõuab ta Jisaki majani. See oli juust reede õhtul. Seitsmeharuline küünlajalg heitis heledalt walguist tänavale. Proua Linner seisatas, ei julgenud sisse astuda, sest et juudil hingamispäew juba oli alanud. Ta heitis kartliku pilgu elutuppa. Ja mis ta nägi? — Seal istusid neli meest ümmarguse laua ümber ja kuulasid nähtawasti suure huwiga, mis Jisak neile piiblist, wõib-olla ifegi uuest seadusest luges.

Nii kuidas lesk hiljemini teada sai, oli piibli uus omanik mõned omausulised kutsunud, et üheskoos kristlaste õpetuse üle nalja heita. Nad algasid Jeesuse sündimisega; ja mõte, et Jumala Poeg laudas sündinud ja sõimes lamanud, pani neid pilkama. Kuid mida kaugemale nad jõudsid, seda enam waikisid huuled, seda tõsisemaks muutusid näojooned ja kuuldes Maria kiidulaulu waikis pilge ja naer. Raswas tahtmine ikka enam kuulda ja peatükk järgnes peatükile.

Iseäranis wõis Jisaki näost näha, et ta suure huwiga luges. „See kiwi, mis hoonehitajad kui kõlmatuma ära heitnud, see on nurgakiwiks saanud.“ (Luuk. 20 : 17.) „Taewas ja maa lähewad hukka, aga minu sõnad ei lähe mitte hukka.“ (Luuk. 21 : 33.)

„Mina olen südamest igatsenud seda paafatalle teiega süüa, enne kui ma kannatan.“ (Luk. 22 : 15.) Jõudes Jeesuse wõitluse juure Keetfemanis ja lugedes sõnu: „Ja kui ta surmaga oli wõitlemas, palus tema Jumalat kangemini; aga tema higi oli kui wewepisarad, need langesid maa peale,“ (s. 44) ei suutnud wanamees enam lugeda. Ta nuttis kibedasti ja pani raamatu kõrwale. Resköö oli ammu möödas, mehed tõusid üles. Kõikide näos oli sügaw walujoon; waikides läks igamees koju.

Ja proua Linner? Ammu oli ta omalt kohalt lahkunud. Ära tundes oma piibli, mille ümber juudid kogunud, sulas jää ta südamest. Ta nägi, et mõõrad kosutust leidsid allikast, mida tema enesest heitnud. Põsaraid walades ruttas ta koju. Seal

langes ta filmili maha ja hüüdis nuttes: „Oh, Is-
sand Jeesus! Sa püha Jumal! Ma olen kui Juu-
das, kes Sind kord kolmekümne hobetüki eest müüs.
Sind, minu Isjand ja Õnnistegija, lükkasin ma ära
ja tallasin jalgadega!“

Nii õhkas ja kaebas ta kaua; tulid meelde lapse-
põlv ja waga ema, esimene palwe emale järele palu-
tud: „Ja pärast oli patuhimu kõik muutnud! Kui
sagedasti koputas Isjand ta südameuksele! Kui palju
armastust ja truudust oli ta saanud Lemalt, keda ta
täiesti unustanud! Südametunnistus oma piinawate
süüdistustega oli ärganud ja mõistis teda nüüd hukka.
„Sa oled põrgu laps!“ kõlas ta hinges. Terwe elu
kaebas ta peale; ta patused mõtted, sõnad ja teod
äratasid ta südames walu, mis iga minutiga kaswas.
Nii lamas ta, kuni hom-
mik koitis. Ühtki troosti
kastetilka ei walgunud ta
hinge; walulained löid üle
pea. Alles kui hommik
esimete kiirtega mägesid
kuldama hakkas, langes
armu walguskiir ta murtud
südamesse ja ta julges
wiimaks kõigi pattudega
Kolgatale põgeneda. Seal
tabas teda armastaja Õn-
nistegija pilk; seal nägi
ta, et Ta weri ka tema
pattude eest moolanud ja
wiimaks mõis ta hõifates
õelda: „Ma olen Isjandat
palgest palgesse näinud ja
mu hing on terweks saa-
nud.“ Weel enne kui wii-
masjed warjud orust lah-
kusid, langes armupäike
ta südamesse ja huultelt
tõusis hääle: „Riida nüüd
Isjandat, minu süda!“

Lapsed puhkasid weel
unehõlmas. Üllõnnelik ema
ei jõudnud aga nende är-
kamist oodata. Ta ruttas
linna keste poole oma piiblit
Jisakilt tooma. Sisese as-

tudes leidis ta omaks imestuseks Jisaki weel samalt
kohalt, kuhu ta õhtul jäänud. Lahtine piibel ees,
istus ta, kattes käega filmi ja nuttis tasa. Jisak ei
wõinud piiblist lahkuda, ta oli edasi lugenud. Luge-
nud ristist, kuidas Isjand Jeesus ülempreestri,
Herodeese ja Pilatuse ees naeru, teotust kandis,
kuidas Teda Kolgatal risti löödi ja kuidas Ta wii-
maks omaist walust hoolimata hüüdis: „Jaa, anna
neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teewad!“
Siin oli filmapilk, mil wanal juudil kate filmilt
langes. Ta käristas oma kuue lõhki, tõstis häält,
kaebas ja nuttis, et ta termel elu ajal Teda enesest
tõuganud, keda ta wanemad läbi pihtnud.

„Oh ja Jeesus Naatsaretist!“ hüüdis ta ikka jälle.
Nii tõesti kui Jumal elab, oled Sina meie Mesias.

Sa oled tõesti Päästja, Püha Jisraelis, Jumala
Poeg!“

Jisak oli üks oma toas. Tal oli kui Joosepi
wendadel filmapilgul, mil müüdnud wend neile ennast
tunda andis; oli, kui oleks ta Jeesuse suust kuulnud:
„Mina olen Joosep, teie wend. Ta nuttis kaua ja
kibedasti. Walu tegi talle see, et ta Mesia nii
hilja leidnud. Sügaw armastus tõmbas teda nüüd
tema põlatud Päästja poole. Nüüd mõis ta Lemale
oma südame, mõis kõik anda.“

Sel filmapilgul astus proua Linner tuppa. Nii-
pea kui Jisak teda nägi, tõusis ta üles, wajutas ta
kätt ja ütles:

„Oh, proua Linner!

Kui waga tänan ma teid!
Teie raamatust leidsin ma
oma Mesia ja Õnnistegija.
Mu filmad nutawad, kuid
südames tunnen, mida ku-
nagi ei ole tunnud.“

Enam ei saanud ta rää-
kida. Liigutus waldas sü-
dant. Ka lesk oli waga
liigutatud nähes, et Isjand
ifegi ta truudusetust oli
heaks pöörnud. Nii kui
Jisak pidi temagi tunnis-
tama, et ta siamaani Jee-
sust ei ole tunnud ega ar-
mastanud; ja ometi kandis
ta kristlase nime. See oli
rõõmupäew taewas ja maa
peal.

„Oh, Jisak!“ ütles
proua Linner. „See oli
patt, et ma teile oma piibli
müüsin ja weel suurem
patt see, et ma Õnnistegi-
jat seni asjata lasksin kopu-
tada. Aga nüüd on Ta ka
teie hinge peastnud minu
truudusetuse läbi. Tema
nimi olgu kiidetud!“

Jisak oli aga ikka weel
kurb ja nüüd tohtis naine,
kui praegu armusaanud
patune, juudile armust kuu-
lutada, mida ta omas

Metsatee.

südames tunnud. Ja kui õnnelik oli ta nähes, et
Jisak armu ja andeksandmist rõõmuga wastu wõttis.
Ta wõttis oma piibli ja awas seda kord jälle mitme
aasta järele. Ta pilk langes sõnade peale:

„Sa oled mind teenima pannud oma pattudega,
ja oled mul waewa teinud oma ülekohtuste tegudega.
Mina, mina olen see, kes su üleastumised kustutab
enese pärast, ja ei tuleta su pattu enam meelde.“
(Jees. 43 : 24. 25.)

Need olid just juudile kohased sõnad. Taewa
poole tõstetud kätel hüüdis ta:

„Sinu pärast on nüüd mu süda, Isjand, mu kalju
ja mu warjupaik. Jah, Jehoowa on mu kalju ja
mu tugew linn ja mu päästja; mu Jumal on mu
kalju, kelle juurde ma kipun.“ (Ew. I. 18 : 2.)

Lesk sai oma piibli; Jisak ostis teise ja luges seda truust, nimelt tervele perele. Talle oli nüüd Jumala sõna kallim kui kuld. Ka lese majas leidsid nüüd rõõm ja rahu aset. Waene, kuid siiski rikas! Palwes tegi ta oma tööd; ja Issand õnnistas teda

nii, et ta peagi kõik mõla mõis tasuda. Ta elas vaikse elu ja kasvatas lapsi Issanda sõnakuulmises.

Mõne nädala pärast läks Jisak ristimisele ja tunnistas awalikult selgel häälel, et Jeesus Kristus, Jumala tõsine Poeg tema Messias ja Õnnistegija on.

Jumalasse olla kadunud on õige päästmine.

M. Both-Eliborni järel Joh. Sarow.

Leidub kaht seltsi usundeid: üks on waewäga kantaw koorem ja teine meid kandja elu wägi, — ja see on ainumata õige usund. See ei ole iialgi Jumala mõte, et koormale, mille all inimkond ägab, weel uut juurde lisada. Waimu käsuseadused, mida Ta meile annab, peawad meile inimestele sama kerged ja iseene-sest mõistetawad olema, nagu see loodusele kerge ja iseene-sest mõistetaw on oma seadustele sõnakuulelik olla. Tema võib meie südameid nõnda ümber muuta, et Tema tahtmise täitmine meile niisama lõbus ja loomulik on, nagu warem meie eneste soovide täitmine. See on „jumalalaste auline wabadus“, Tema ihe on hea, Tema koorem kebi ja Tema teenistus annab rõõmu. Niikaua kui seda loomulikuks peame, sõnakuulmata olla sõnakuulmise asemel, ja pattudes elada selle asemel, et püha olla, — niikaua ilmub usund meie muudugi koormana. Jumala nõu inimkonnaga on, anda talle uue loomuse, Tema enese loomuse, mille iseloomuline tunnus on patuwihkamine ja õiguse armastus. See on armastus ja elu: meie käime Tema tahtmise ja käsuseaduste järel. Uus jumalik elu on armastus, see on Kristus ise! — Pühadus on hinge terwis, ja elu ning terwis ei wõi iialgi koormaks olla. Sarwane waimuelu on wägi, mis meid kannab; see on meis elaw Kristus, meie oleku raskuse

kestpaik ja kestus: meie unustame iseennast, kui Temale elame, nii et meie mingit maitset ega aega patu tarwis enam ei ole. Usk ja armastus on meile loomuseks saanud. Edasi on pühadus tagajärg meie normaalse seisukorralt, ja normaalne seisukord toob õnne ja rahuldust enesega kaasa. Kus täielik allahente Jumalale walitseb, seal on igawene kowade, taewas meie südames. Pühadus teeb meile Jumala eeskirjad kergeks ja armsaks, sest kergem on terve, kui jagatud südamega Jumalat teenida. Täielik armastus ajab kartuse wälja, mis mitte-täieliku Jumalale allahente ja andumise tagajärg on. Niielik inimene teeb rõõmu oma Jumalale — kuna usklikul tema Jumal talle rõõmuks on. Kus Kristus piiramata wõimuga walitsejaks on saanud, seal on pühadus ja elu täielises ühtluses Jumalaga iseene-sest mõistetaw tagajärg. — Kes on kõik kaotanud, nimelt Ju-

malasse kaotanud, ei pruugi enam karta, sest ta ei omanda enam midagi ja kui selle asemel Jumal meile waranduseks ja kõigeks on saanud, siis omandame meie kõik ja meil pole midagi puudu, nii et täielises rahus ja julguses wõime elada.

Piibliusund nõuab terwet inimest ja ei falli midagi enda kõrwal.

Kui Jumal jaoti andumist ehk jaoti sõnakuulmist nõuaks, siis annetaks Ta ka jaoti lunastust ja jaoti rahuldust meie hingele. Ainult täielise Jumalale allahente ja lapsetiku usu põhjal leiame pühituse. Ta on armuand, nagu kõik, mis me Jumalalt saame, ja waimulikud warandused ja armuannid omandatakse ainult usu läbi. Pühadus on meile niisama tarwilik ja niisama kerge ka saada, nagu õhk ja walgus, seda võib iga laps mõista — aga ka ainult lapsed, kes sellest iseene-sest mõistetawast asjast aru on saanud, wõiwad seda wastu wõtta. Et pühadus wäga tarwilik on, siis on ta ka kerge saada. Kui inimeste õpetus ja tarkus teeb pühadusse tahab raskendada, siis tunnistas see wahest ehk omale teadmata Jumalale wastupaneku olemasolu. Aga piibliusund on täielik lunastus täielise Jumalale andumise põhjal. Ta ei ole iialgi miski arenemisjaladus ega asi, mida

ise oleme loonud, waid jumalik uus loom. — Esiteks loodi taewas ja siis alles maa, esiteks kadumatu, siis kaduwad asjad, — ja nii käiwad ka meie elus waimulikud asjad kaduwate asjade eel, — see on lihtne ja selge, aga tingimustest waba iseene-sest mõistetaw asi.

Loodus käib tingimustest wabas sõnakuulmises oma seaduste järel. Kas ei peaks siis tingimustest wabalt Jumalale andunud hing mitte samal kombel Jumala käsuseadustest aetama ja juhutatama. Ja misjagune auhsem käst peaks weel leiduma, kui armastuskäst? Täieline läbipühitus ei ole tõesti mitte mingi unistus ega peaja juunitus, waid loomulik iseene-sest mõistetaw seisukord; õige õnne eeltingimus, elu, mida igas paigas, kõigis suhtes ja igaiks võib elada. See on elu usus ja armastuses, mida Jumal, kes igawene armastus on, igaihelt tingimustest wabalt nõuab. Ta

* * *

Üksainus Kord . . . Ei iial enam —
 Sus loida noorustuli kenam!
 Siin elu sulle
 Ei anta jälle!
 Üksainus Kord — ja kadus ruttul . . .
 Weel mälestad kui muinasjuttu. —
 Ent üle ääretu wee
 Kustub ja kahwatub see — — —
 Üks Kord — ja nõnda
 Kõik oligi mööda! . . .
 — Puruneb mure ja hool;
 hing aegade wool,
 Kallima wara
 häwitab ära! —

* * *

Kui kannaks meid siit kuhat tiiba . . .
 Kas jäljed jääwad kõrweliiwa?!
 M. R.

astub esile Jumalale andumise ja usufõnakuulmise läbi ja võib jälle kaduma minna, kui see inimese juures neis punktides kokkukõlas ei seisja. Täielik armastus on selle järele absoluutselt normaalne ja mõistusepärane inimese seisukord.

Pühadus on ka täieline töepärasus meie tundemeelse ja mõtlemise sügavustes, sest meie armastame tõe tema enese pärast, aga mitte tuleva palga pärast. Pühadus on kõigi vooruste süü: ta annab kõigile waenlastele andeks ja armastab neid; pühadus kannab taewast enesest, ta elab usus ja mitte nägemises. Pühitsetud inimene on waba iseenesest ja on Jeesuses enda rahu ja kõik, mis tal waja, leidnud. Ta ei toeta ega raja end enam ei miski muu peale, ei ka oma usu peale enam, waid ainult Jumala peale, kes uniwersumi oma käes hoiab.

Oh misfugune õndsus see on, kui inimene on lahkunud patu ja omaelu riigist ja on alla wajutatud sinisesse mõõtmatusse ja põhjatusse Jumala armastuse ookeani, et sellesse igawesti kaduda! Misfugune rahu täidab meie südant, kui me enda eluawuseks tingimustest wabalt jumaliku armu woogude hooleks jätame! Kui iga wastupanek ja umbusaldus armastuskärgule ruumi on pidanud andma; kui meie enda kõik ainult igaweses, piiritu Jumalas oleme leidnud, kes nüüd igawesti meie osa ja kodumaa peab olema. Ainult see, kes maailmale on kadunud, kes end Jumalasse on kaotanud, on tõelikult päästetud. — Kes maailmale on

jurnud, kuigi temas elab, on tõelikult waba inimene, kes ärakadunud inimfonda päästa ja armastusest aetuna tema eest end võib ohwerdada. Ta on maailmale risti löödud, temast täiesti olenematu.

Ainult ristilöödu võib ka tõsist nelipühi läbi elada. Seda võivad paljud tunnistada, et nad wägewat waimuristimist ja waimutäiust said pärast seda, kui nad jumaliku surmateele astuwad, olgu see tagasihoidmatu allahente läbi, ehk julgesti usufõnakuulmise sammude läbi hoolimata kõigest inimkartusest ja asjaoludest. Tõsised Abrahami lapsed on ainult Jumala pärast ja elawad kui wõõrad ja majalised maailmas, mille päästmiseks nad kui Jumala abimehed kaasa aitawad. Kui imelikul wiisil taewakehased nende tee peal muutmatute looduseaduste läbi hoitakse ja juhatakse. Aga weel palju imelikum ja muutmatum on armastuskärg, mis waimude riigis põhiseadusena olemused koos hoiab ja kolmainu Jumalaga ühte seob; kärg, mille alla kõik on heidetud — peale langenud ja ärataganenud inimkonna. Armastus on Kolgata saladus. Kristus tuli seda kärgseadust inimkonna tarwis uuesti üles ehitama ja talle ajalikus ja igawees elus taewast uuesti awama.

Ka meie oleme jaks kutsutud oma elu ära andma maailma lepituseks. Armastus, alandus, eneseohwerdamine on wõinud, mis ka tänapäew weel maailma võivad ära wõita; nagu kord Kolgata päewal, kus Jeesuse rist, ülewa walitsejatroonina ja maailma keskkehana püstitati.

Punased maasikad.

Punased maasikad on walminud maasikad. Ja walminuid tahetakse kõige enam, sest on nad ju ka kõige maitsemamad. Punasena ei ilmu maasikas mitte kohe warre otsa, waid kasvab, päikese kiirte all walmib ja muutub punaseks. Sune on ta rohkeas, siis walge, rooja ja lõpuks alles punane. Mida rohkem päikest, seda rutemini nad punaseks walmiwad.

Maasikataim ei ole mitte ainult lehtide kasvatamiseks, kuigi ka neidki tarwitatakse heaks otstarbeks. Mitte ka ainult õitsmine, ehk küll õiedki ilusad ja head on. Maasikas on wiljakandmiseks.

Ristiinimene. Misfugune tema peab olema? Ka ilmtingimata „punane.“ Ei see ole rewolutsiooniline ehk kommunismi, waid küpse wilja puna. Kui wähe ristiinimeste (ma ei mõtle siin mitte ristirahwast) keskel on punaseid walminud iseloomusid. Sellewastu aga leiame toorest, küpsmata wilja. Põhut neid, kellest maailmgi võiks öelda, et nad tõesti pühaelu elawad. Paljude wastu aga tõukawad teised inimesed — elu, mida nad elawad, ja iseloom, mida omawad, on pühitsemata, ei ole kuigi meelitaw ega maitsev. See ei ole „ilus“ elu.

Miks nii? Ei ole walmimist ilma päikeseta. Nad elawad warjus — olles pöördud päikesest. Esipäike Issand Jeesus ei ole saanud igapäew nende peale paista. See ei ole mitte elu Jumala filmade all, käimine Jumala walguses. Mitmed patupilwed on elu taewas päikese katnud, tihti pole hooltki nende kõrvaldamiseks. Ja nii wirelewad nad, komistuseks teistele,

walmimata hapud ristiinimesed elades pealiskaudset usuelu.

Miks nii? Kardawad päikest. On weel olemas teine päike, nimelt — kannatuste päike. See on palaw, kõrwetawate kiirtega. Kuid ta walmistab imeruttu ja hästi. Kelle peale see päike paistab, neist tulewad punased ilusad sifemiselte jumalalapsed — kannatuste koolis walmiwad nad ja omawad ilusat külgetõmbawat jume. Kui Jumal paneb eluraskustesse, kannatustesse, alandustesse, teiste karmi walituse alla, häigewoodile ehk n. e., siis ilmub warsti küps wilj. Ja seal peab maailm nägema tõsist ristiustku. Olen näinud jarnaseid ristiinimesi — ja nad kannawad Issanda kuju enesest, on ilusad sifemiselte ja õnnistuseks teistele oma kannatliku, rahuliku alandliku eeskuju läbi. Oh, et neid enam oleks!

Esimene ristifogudus sai kõige rohkem selle päikese paistel käia ja esimesed ristiinimesed olid ka kõige küpsamad maasikad Jumala aias. Tapakirwed, tuleriidad, kiffjad elajad ja kõiksugu muud tagakiusajised, kui ka seltskonnast ja walitusest põlatud olek olid kokku wõttes walmistaw päike. Radus see aeg, algas wäliselt hea põlw — kadusid ka walminud ristiinimesed. Jkka tooremad ja hapumad olid järgmised põlwed.

Kui palju nüüdsel heal ajal niisuguseid ristiinimesi deforeerub teiste keskel: ei walmi ega walmi, hapu, mis hapu! Kui ühel heal päewal jälle taewarannale fertiks see kuum päikeseketas, siis wast jälle rohkem näeksite walminud esimesi wilju. Siis lõppeks pealis-

kaudsus. Kuid see päike võib paista igale üffikule meie argielus, kuid inimene ei taha seda paistust, kardab kannatusi, raskemaid teid, mida mööda Jumal tahaks wiia.

Kristiinimene peab eluwiija kandma. Mitte üffi

lehti — häid õpetusi, ilusaid sõnu. Ei, aita ka weel tundmuste diid, kui head ja ilusad nad ka oleksid — wähe sellest! Wiija — wiija! Punaft walmi-
nut otsib Jumal ja otsib maailm. Seepärast elame nii, et meie seda wõikime kanda! P. Sink.

Kus on taewas?

D. S. Dolmani järele Joh. Sarow.

Joh. 14: 2: „Ma lähen teile aset walmistama.

Kusagil peab taewas olema. Kui igawene elu on olemas, peab ka paik olema, kus me wõime elada. Kõik, mis meid ümbritseb, on kaduw. Minult inimene ise on igawene. Meie jääme ikka inimesteks, ingliteks ei saa me iialgi. Õnnistegija oli pärast oma ülestõusmist ka weel inimene. Mul on see suureks troostiks, et ka mu Õnnistegijal ülewal taewas weel inimlik süda on. Mul oleks raske seda oletada, et Kõigewägewam, suur Jumal iga minu elu wähe-
mat tühiastja tähele wõiks panna, kui ma ei teaks, et Õnnistegija kõiki inimelu raskusi ja hädasid on tunda saanud. Ta on kõiki inimlikke pettumusi läbi teinud. Meil on Õnnistegija, kes ka meie wähemale igapäewasele walule kaasa tunneb.

Jegi pärast oma ülestõus-
mist ilmus ta inimesena. Kui Maria Teda ülestõusmispäewa hommikul kohtas, arwas ta Teda kärneri olewat; Emmause jügrid pidasid Teda wõõrasmeheks. Kui Ta jüngrite juurde luffupandud uste taha ilmus, ütles Ta: „Mina olen seesama; waimul ep ole mitte liha ega luid, nõnda kui teie näete mul olewat.”

Meile on õeldud, et me saame Jeesuse seletatud ihule sarnased olema. Meie tulewik on, et inimesteks jääme. „Kaduwas põlweks külwatakse ihu, huffami-
nematuks põlweks äratatakse üles; nõtrufes külwatakse, wäes äratatakse üles (Kor. 15: 42, 43).

Miks on seda tarwis, et meie ihu muudetakse? Meil peab ihu olema, mis enam kiufatufe alla ei ole heidetud, muidu oleks ta ka patu ja nuhtlufe alla heidetud. Ta peab taewasele aule ja selgufese sünnis olema. Ühet teaduslikul uurimisreisul märgati midagi wäga õpetlikku. Leiti, et kalad, kes sügawal mere põhjas elasid, sugugi weepinnal ei wõinud elada. Nad olid niifugufe weefurwega harjunud, et nad terget rõhtku wälja ei kannatanud. Niifama on meil ka raste wäga kõrgel mäel hingata, et me suurema õhusurwega oleme harjunud. Meil on ihu, mis on sünnis neile suhetele, milles elame. Uute suhete tarwis peab ka uus ihu olema. —

On olemas kodumaa jumalalaste tarwis, kus

me tõesti kodu oleme. Siin oleme läbireisijad wõivad ja teekäijad; igapäewaga jõuame kodumaale ligemale.

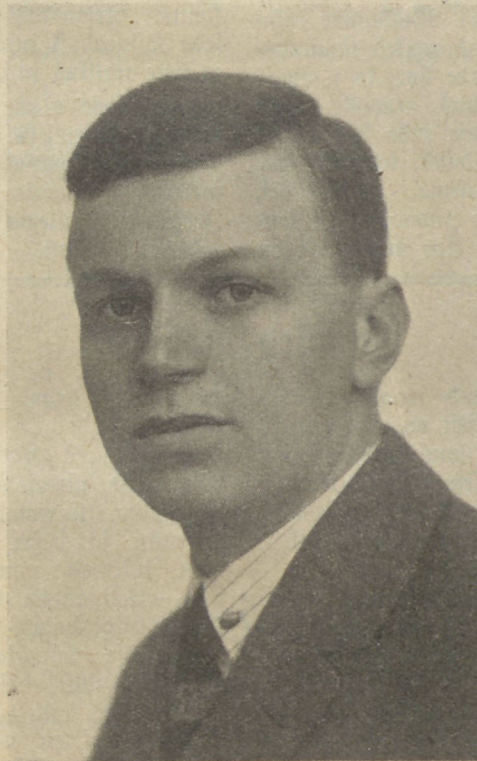
Kus on siis nüüd taewas? Jeesus ütles: „Mina lähen teile aset walmistama.” Jüngrid ei teadnud, kus taewas oli, ja Jeesus ei õelnud neile seda, sest nad ei oleks Teda ometi mõistnud. Kui misjonär Sise-Afrikas neegrilapsle jutustaks juurlinnast, raud-
teest, telegraafist, laewadest — ei saaks laps sellest mi-
dagi aru. Jeesuse eesmärk ei

õlnud jüngritele õelda, kus taewas on; Ta tahtis neid wälja-
waatega taewa peale ainult troostida. Kui mult küsitakse, kus taewas on, wastaksin ma lihtsalt: Taewas on seal, kus kõige ilusam on. Kui keegi rikas mees omale elumaja tahab ehitada, siis walib ta selleks kõige ilusama koha oma krundil wälja. Kõige ilusamas kohas ilmaruumis on meie ifamaja. Seal elab Jumal meie suur Jumal; ja kus Tema elab, sinna kuulwad ka Tema lapsed. Kuigi Jeesus seda oma jüngritele ei ole õelnud, kus taewas on, ja meie ka seepärast seda ei tea, siis tunnend ometi Jumala inglid teed, mis sinna wiib. Laatsaruse hing kanti ingliteft Abrahami sülle. Seepärast ei tarwitse jumalalaps kaewata: ma ei tea teed; oh ei, Jumala inglid tulewad digel tunnil ja kannawad hinge taewasse.

Ta ega inglid üffi teed tunne — Õnnistegija tunneb ka teda. Kui tihti loeme meie: „Jeesus tõstis omad filmad taewa poole.”

Meie inimlikul filmal on woi-
matu ilmaruumist läbi tungida, aga see, kes taewast on tulnud, teab, kus taewas on; Ta wõib ka taewasse waadata ja Jä näha. Taewas ei lehiwi udus. Ta on paik, mille Jumal algufes loonud. Jeesus on nüüd seal, seda paika meile eluafemeks walmistamas.

Keegi wäike tütarlaps oli alati oma emo juures elanud. Oma jäi raskesti haigeks ja laps wiidi tädi juurde, kes ligidal elas. Oma läks warsti koju Jumala juurde. Laps hakkas kangesti ema järele igatsema ja kippus wanasse majja tagasi. Tädi täitis wiimaks ta soowi. Laps jookkis igasse tuppa ja hüüdis: „Oma, kus sa oled?” Kui mingit wastust ei tulnud, hakkas ta waljusti nuufsuma ja ütles: „Lähme

W. Attila, Soome eõtaja Riita Konwerentfiil.

minema! Kui ema ei ole, siis ei taha ma ka siin olla!"

Ilma Jeesufeta ei ole taewas taewas. Kui Teda seal ei ole, ei taha ka mina seal olla.

Taewas on ka maailmawalitsuse keskpunkt. Seal on organisatsioon, mida ükski maailma riik ega ärimaja ei või saawutada. Ja see maailmawalitsuse ülem asupaik on meie isamaja. Sama Jumal, kes ingli saatis oma Poega Keetsemani aias kinnitama, läkitab ka inglid meid teenima. Ta tarwitab kõik oma wäe selleks.

Hiljuti seisis mitmes kristlikus lehes järgmine lugu lugeda:

Mõni kuu tagasi harjutas keegi õpetaja oma kirikus ühel laupäewa õhtul laulukooriga laule. Lõpuks astub keegi daam sisse ja küsib: „Kas ma tohin midagi paluda? Kas Teie võiksite täna üht oma koguduse liiget waatama minna? Ta tahaks Teiega oma hingest kõnelda.“ Õpetaja on nõus ja sõidab daamiga ühes troksas sinna. Sel ajal, kui ta kella tõmbab, on daam kadunud. Teener awab ukse ja küsib asja järele. Härra ei ole kodu; kuna õpetaja veel teenriga natuke kõneleb, astub ta ka juba uksest sisse. Lahkesti teretab ta õpetajat ja nad lähewad seltsis tuppä. Ta ei tea mitte, kes see daam on wõinud olla, aga tal on siiski suur rõõm, et tal nüüd wõimalus

on end wälja rääkida. „Juba mõni päew tunnen ma seesmist rahutust ja ma soowisin Teiega kõnelda; kui ime, et Teie nüüd just parajal tunnil tulite!“ Ja nüüd järgnes tundide kaua kestew õnnistatud kõnelemine. Õpetaja näitas õnnistuse järele janunewale hingele wäga selgesti päästmisteed. Wiimaks pidi ta lõpetama ja kui nad weel seltsis palwes olnud, otustasid nad, et härra homme pärast jutlust õpetajat kirikus pidi ootama, et siis edasi võiksid kõnelda. Pühapäew tuleb, jutlus on otfas, aga härrat näha kusagil. Õpetaja wotab weel natuke. Wiimaks läheb ta oma unt sõpra waatama. Teener tuleb talle kurwa näoga wastu. „Kümme minutit pärast seda, kui Teie eile õhtul ära läksite, suri mu härra. Tahate Teie teda weel kord näha? Warijedes läheb õpetaja surnu tuppä ja seisab paludes rahulisti kojuläinu kõrwal. Seal langeb ta pilk näopildile, mis woodi ääres lauale on ajetatud. „Kes see on? See on ju see daam, kes mind eile õhtu siia tõi!“ „Ei,“ ütles teener „see pole wõimalik; see on lahunu abikaasa pilt, kes juba kümme aasta eest on surnud. Nüüd oli õpetajal kõik selge. Taewas ja maa olid üksteisega kokku puutunud; ta langes põlwili maha: See oli püha paik. Jah Õnnistegija walmistab omakstele eluajeme. — Au saagu Talle igawesti.

Surnute maailmas.

Loodenewa päikese kurbkollased kiired saatsid mind wärawani, õeldes mulle wiimaseid terwitusi. Murralt kumafid nad mu kahwatul näol. Nagu werre kastetud olid sel tunnil mu riided, nagu wõitlusi läbielanud sõjamehel.

Jõudsin wärawani. Nüüd seisab mu ees see ime-lik ja õudne, wõluw ja kummaline surnute linn ümbrisewa igiwana kiwialaga, millel ainult kahed wärawad: ühed õhtu, teised hommikupool, ühed mustad raudsed, teised haljad hõbedased.

Astum läbi raudsete wärawate. Seljataha on jää- mid elawate askeldused, linna müra-kära, hobuse kapjade plagin, troksade mürin, stiililised kunstitemplid, pudukauplused, uhked ärid suurte waateakendega ja karnid weriste loomadega.

Raskelt kurblikult kutsufid weel raudsed wärawad.

Siin on kõik teistiti. Waistab kui ei oleks mingit ühendust, mingit silda nende kahe maailma wahel. Müra-kära asemel walitseb siin sügaw vaiksus, mis maandunud üle kalmistu. Waid üffit inimese jalg liigub siin ristide wahel. Ja milline klooosterlik tõsidus, otsekui kohturuumis, kus inimesed põnewa tõsidusega wotawad wiimast otjust.

Unustatute ajumaa — surnute maailm.

Surnute maailmas walitseb praegu kewad. Ditse- aeg. Ta tuli ja kattis unustatute hauad rohelisega, pani puud ja pöösad leheehstesse, puistas neid üle õilmetega. Jufamad lilled, mida iial olen näinud — kaswawad siin surnute maailmas kalmudel. Puhuwad soojad tuuled ja kannawad laiali aroomi — hilja õvni ja õöst tõuswa päikeseni tuikawad aroomide lained.

Seisawad ristid reas — mustad tõsised kui mungad, ehk walged kui surnulinadesse mässiitud. Päewast päewa — õhtust hommikuni ja hommikust surewa päikeseni seisawad nad nii, nagu fakiirid laialilaotatud

kättega — nii aastast aastani. Ristidelt võib lugeda pühi sõnu — sügawaid ja tõsiseid. Surnud räägiwad ainult ristide kaudu. Muudu nad waitiwad kõigile. Ja edasi elawad nad lilledes, mis nende kalmudel õitsewad. Leinapisarail nutetil ja õise kastega kastetakse neid ja seepärast ongi nii ilusad. Mis on nendega wõrreldes inimesist kantud närbuwad wanikud ehk plekkloorberid!

Wahetewahel awanewad jälle raudsed wärawad läbilõikawalt kriukudes ja sisse fantafse leinahelidel mustas puufärgis uus wõõras. Tummalterwitawad teda mustad ristid. Tõffijelt, pühalikult kajawad läbi surnute maailma laulud ja palwefõnad. Siis langeb kirst ja tõotab labidas sõmerat kühweldades. Ring lõpuks lahkuwad nutetud silmil saatjad tagasi elawate maale. Jälle jääb kõik waitfeks surnute maailmas.

Nad uinuwad.

Kewad, suwi, sügis ja talw käiwad üle, kuid — nad uinuwad.

Tornid ja tuuled huiltawad üle ristide metsa ja kohijewad põlised puud — nad uinuwad.

Kaeratab päike meelitawalt kutsuwalt ja kuldbab õhtuil surnute linna — nad uinuwad.

Tuleb jälle sügis ja langewad jälle tulipunased ja sidrunkollased lehed kui weretilgad unustatute kalmudele — nad ei märka.

Nutab sügisõõs keegi haledalt ujutades pisaraiga kalmistut — nad uinuwad.

Surm on surnute oja. Unustus on nende kiitus- laul — rist ja lilled nende ainuke eluawalbus — — —

Kuni kord Jssand neid hüüab. Siis tõusewad nad ja sammuwad läbi hõbedaste wärawate, jättes surnute linna, wastu tõuswale päikesele . . .

D, kuis igatfen leida surnuid inimesi! Kuidas oleme neid otfinud!

P. S.

Uus waldaw ärkamine Inglismaal.

Inglismaal ilmuw waimulik leht „Methodist Review“ kirjutab kuueveerulises artiklis Inglismaal alanud imeliseft waimulikust äratusliikumiseft, mille juhiks on tuntud mustlane ewangelist Gipsy Smith, järgmist:

Jutlustajad wajuwad põrmu Issanda palge ette, andudes täiemini Jumalale ja päästmistöble. Kogudused ärkawad ka täiemale ja palawamale usuelule. Igalpool pannakse toime suuri äratuskorrakuid. Juhitiwail kohtadel olewad isikud ja ajalehed peawad seda äratusliikumist üheks tähtsamaks. Tuli löömab suuris leekides.

Dundees, kus koosolekuid peetakse ruumides, kuhu mahub wiistuhat inimest, rahwas tungib oša wõtma jarnase waimustuse ja jõuga, et politseinikkude ja korrapidajate korraldused paikade suhtes ruumides on oma wõimetud ja tähenduseta äratuslaine keeramisel.

Laul on väga lihtne, kuid waldaw ja südameisje tungiw neis koosolekuis.

Siin wäike wäljawõte Gipsy Smith'i jutluseft:

„Sõber, sinu ema wõis muiste laulda: „Minult Jeesus, ta patuseid päästa wõib...“ See on praegugi auiline tõde. Sina leiad aina uusi nähtusi, uusi huwisid, uusi sõpru. Millal hakkad märkama, et maiesd warandused ei wõi sind rahuldada, et maailm on enampakumise seisukorras, et see on fuur petja ja tühi waew? Ta ei wõi pakkuda ega anda midagi uut. Ei miski asi maailmas ei wõi rahuldada torme sinu pöues, ei midagi wõi rahuldada sinu armastust otsiwat hinge. Maailma rõõm lõpeb pea.

Mis mõtled siis teha, kui sinu silmanägemine kustub, kui surmasüingus lastub su üle ja su hing wajub ööpimedusse? Mis teed siis, kui tummad warjud tumestawad elus kõik, kui teed murduwad, selg küüru wajub ja kui sa hinge põhjas wabised kartuseft ja lootusetuseft surmatormide lahtipuhkemisel? Ja kui sinul sel päewal Kristus puudub, mis mõtled siis teha? — O, waata Jeesuse peale! Ära mõtle mis inimesed mõtlewad ja ütlewad. Ja kui sa kirikust midagi ei pea, siis anna neil alla, mis nad on. Ära looda õpetajate ja ewangelistide peale. Ära looda minu peale, sest sagedasti efsin minagi, ifegi siis, kui katsun kõige paremat teha. Kuid o, waata Jeesuse peale! Alga wiieks minutiks jutuwajamist Jeesusega oma surematu hinge pärast. Tee oma asjad selgeks Jumala Pojaga, kes sinu pattude pärast rippus kahe kurjategija

wahel ja suri ristil. Ära jäta niikauaks, kui sind wiletsat pannakse kirstu. Ei, tule nüüd Jeesuse juurde, kui weel eluwärwid jädelewad, walgused paistawad, laul kajab ja lõhnade ping kofkufõlade lained puudutawad su hinge.

Oh, et weel täna laulaksid: „Jeesus, kes sa mind armastad, laje mind tulla sulle!“ Mitte seepärast, et see laul on nii luuleline ja tundeline, waid et see laul saaks sind juhutada õnneliku ellu, siin ja igawikus. „Tule Jeesuse juurde just nüüd!“

Rii Gipsy Smith wõitleb, tarwitades imeliigutawat teelt, kui kutsub hinge esile Päästja juurde. Suurtes hullkades walguwad inimesed risti alla. Imelisi põrmi on juhtunud. Jeesus wõidab wäega!

Ühel õhtul Gipsy Smith astub wäsinuna alla kõnetoolilt. Kui ta saabub alumisele astmele, tormab talle wastu wana naine, kes sirutab oma kuuwanud käed wälja ta poole ja ütleb: „Mina tahan tänada Teid, sest mu kõige wanem poeg päästeti eile õhtul.“ „Kui wana ta on?“ küsib Gipsy.

Naine wastab: „Kuuskümmendkolm aastat.“

Terwe see suur rahwahulk oli sügawalt liigutatud. Kõrged ja alamad, õpetlased ja õppimatud, rikkad ja waeused, kõik ülistawad Jumalat kõige nende imeliste süüdmuste eest.

Ka Londonis on toime pandud suuri ettevalmistusi ja kõik elawad pühas ootamises. Ühel reede õhtul pidas Gipsy Smith esimese koosoleku „West London Mission“ suures saalis, ükspäinist jutlustajaile ja äratusöötegiiaile.

Rahwale on koosolekuid korraldatud suures Royal Albert Hall'es, kuhu mahub 12 tuhat inimest. Tuhat wabatahtlikku awitajat on üles annud.

Wõimas edu ja wõiduust on täitnud usklike sündamised. Usk, et midagi sünnib. Ja just seda usku on waja praegusel ajal. Wäsinne, kahtleme ja jääme magama nii kergesti. Kuid niiwõisi ei tule ial ärkamist. Sarnane seisukord aina kurwastab Pühawaimu ja takistab imesid tegemast Jumalal. Seepärast kuulub weel kord hüüd: „Ärta, ärta Siion ja jaagu ja wabaks ahelast!“ Tulgu see aeg, millal pühakojad on awatud päewad ja ööd, millal taewas ja maa sulawad meie palweisje ja ülistustesse!

Me wajame ärkamist, me leiname ja ootame ärkamist. O, Issand läkita ärkamist ja alga minust!

„Noorten Todistus'est“ P. S.

3. Moosese raamatu ülewaade.

Sp. W. Graham Sgroggie järele G. T.

1) Nimetage tähtsamad ohwrid ja tooge üks salm Heebrea raam. 10. peatükist, kus need on üles loetud.

2) Mis sugused peatükid räägiwad Aroni ja tema poegade pühitsemisest ja mis sugune tõsine hoiatus peitub neis?

2) Mis sugune on suurim peatükk 3. Moos. raam. ja mis pärast?

4) Mis sugune sõna ehk mõiste kordub kõige sagedamini peat. 1—7, ja mis sugune peat. 11—16?

5) Mitu püha seati sisse ja kus peatükis neist räägitakse?

3. Moosese raamatu jaotus.

I. Tee Jumala juurde on ainult ohwri läbi. Ges. õigus. peat. 1: 1—10: 20.

a) Poja töö meie eest.

b) Diguslik: Mis Tema on ja teeb.

1) Ohwri seadus. Ohwerdamine. 1: 1—7: 38. Põletamis-, roa-, tänu-, patu-, süüohwer.

2) Preestrite seadus. Wahetalitus. 8:1—10:20. Pühitus 8:1—8:36. Almetisje seadmine. 9:1—9:24 üleastumine. 10:1—10:20.

II) Jumalaga kõndimine on ainult pühituse läbi. Tegelik elu. peat. 11:1—25:55.

a) Waimu töö meis.

b) Eksperimentaalne (katseiline): Mis peame meie olema ja tegema.

1) Puhtuse seadus. Lahutamise. 11:1—16:34.

1) Nõue. 11:1—15:33.

2) Võimalus. 16:1—16:34.

2) Pühaduse seadus. Pühitus. 17:1—25:55.

1) Nõue. 17:1—24:23.

2) Võimalus. 25:1—25:55.

(A) Lõpp sõna: 26:1—26:45. Seaduste suhtes.

(B) Lõpp: 27:1—27:34. Wabatahtlikkude töötuste kohta.

3. Moosese raamatu sõnum.

Et 3. Moosese raamatut mõista, peame eelmisi dieti mõistma. 1. Moos. raamatus walitfes meid Jumal ära. Teises raamatus lunastati meid. Tema tahtmine avaldus käsu- ja Tema ligiolek koguduse telgi läbi. Siin — 3. Moos. raamatus — näidatakse meile nüüd, kuidas peab Jumala juurde tulema ja mida Tema neilt nõuab, kes tema juurde tulewad. Teiste sõnadega: 1. Moos. raamatus on meil jumalik ärawalitsemine, teises jumalik lunastamine, ja kolmandas (Leviticus) — jumalik kummardamine. 3. Moos. raamatu peatõdesid on kaks ja neid seatakse meie ette nii selgelt ja nii kindla rõhuga, et nende jumalikus tähenduses ekkida on võimatu. Need on: —

1) Tee Jumala juurde on ainult ohwri läbi. peat. 1:1—10:20.

2) Kõndimine Jumalaga on ainult pühituse läbi. peat. 11:1—27:34.

Üks tähendab armu eesõigust, teine — tegeliku elu. Esimest tähele pannes pidagem mees, et rahwas, kelle wastu räägitakse, ei ole Jumalast äralahutatud patused, nagu ümbruskondsed rahwad, waid Tema oma ärawalitsetud rahwas. Ka ei õpeta need ohwrid neile lunastamisteed, sest see oli juba sündinud 2. Moos. raam. 12. peatükis paasatalle were läbi. Kuid need ohwrid näitawad, kuidas ainult on võimalik seda armulist waheforda Jumalaga edasi pidada, ja on imeliseks ilmutuseks sellest, kui sügaw tähendus oli Kristuse surmal Jumala silmis ja peab meilegi olema. On wäga tähtis sellest aru saada. Uuestisündimisel mõistmine, et „Kolgatal Üks suri meie eest, et wabastada meie hingi patu süüst ja puhastada meid patust. Kuid hiljem, uue elu teel, awalbusid meile järk-järgult kõit-lepitawa ohwri sügawused. Ja ainult siis, kui täiesti mõistame selle mitmekülge armutöö tähendust, saame täielikku õnnistust. 1. Joh. 1:5—2:1 leiame sellele kinnitust. Suureks tõttasjaks jääb, et patune inimene võib Jumalale läheneda ainult Jumalast selleks seatud teel. Jisrael võis Temale läheneda ainult Tema näidatud kohal, Tema poolt seatud wahemese läbi ja Tema poolt kästud ohwri ja seaduste läbi. Ei preestrid ega rahwas ei tohtinud ettenähtud korras midagi muuta. (Room. 5:1—5:2; Gew. 2:18.)

Selle raamatu teine oja kõneleb Jisraeli ja meie kõndimisest Jumalaga, mis järgneb loomulikult eelmisele. Esiteks lepitusarmu waheford, siis sügawam kõndimise osadus Temaga. „Kui meie kõnnime, on meil oja“ 1. Joh. 1:7 (Wõrdle 1. Moos. 5:24, Amos 3:3; Gew. 4:1, 5:2, 8, 15.) Omadus, mis peab iseloomustama meie kõndimist ja ilma milleta meie ei võigi Jumalaga kõndida — on pühadus. Peat. 11. ja 16. wahel sõna „puhas“ esineb üle 160 korra, selgesti näidates, millele tuleb rõhku panna. Puhtus on niihästi Jumalaga kõndimise eeltingimus, kui tagajärg ja selle jao hoolikal uurimisel näeme, et tegelik pühitus peab wälja paistma meie elu wäitsemis joonteski. Midagi ei ole wälja jäetud. Wõrdle 1. Kor. 10:31, Kol. 3:17, 1. Peetr. 4:10, 11. Kõik peab kandma märki „pühadus Jehoowale“. Põhjus on — „sest mina olen puha“.

Mõned tähendused õjutuskid ehk kasulikkudena.

1) 3. Moos. raamatule wastab Uues Testamendis Heebrea raamat ja neid tuleks lugeda üheskoos.

2) Leviticuse tsentrum on 16. peatükki — suur lepitamispäew.

3) Wäljaarwatud peatükid 8.—10. ja peat. 24:10—12, Jehoowa ise annab juhatused siin raamatus.

4) See raamat on 2. Moos. raamatu 25:22 täideminek.

5) Seda raamatut tsiteeritakse Uues Testamendis 40 korda.

6) Ülined, mis nõuawad iseäralist tähelepanu 3. Moos. raamatus, on: ohwrid, preesterfond, suur lepitamispäew ja puha elu.

Wastused.

1. Moosese raamat.

1) Abel, Senok, Noa, Abraham, Jisak, Jakob, Joosep. Waata Heebrea 11. p.

2) Walige: — Loomine. Inimese langemine. Wee-uputus. Keelte seegamine. Abrahami kutsumine. Jisaki sündimine. Kriis Jacobi elus. Joosepi Egip-tusse äramüümine.

3) See oli Jumalast ette määratud, kuigi kiritegu tema wendade poolt. Peatükid 45:5—45:8, 50:20.

4) Peat. 3:15.

5) Peat. 3:21.

6) Inimese kiire edasiarenemine patus. Jumala ärawalitsem arm eesmärgiga kõigele maailmale õnnistust kinkida.

2. Moosese raamat.

1) Jisrael taga kiusatud, kuid siiski hoitud. Peat. 1:12.

2) Wiis peat. 3:11, 13; 4:1, 10, 13.

3) 1. Kor. 5:7. 1. Peetr. 1:19.

4) Kuldwastika tegemine ja kummardamine peat. 32.

5) Lihaksjaanud Kristus inimeste keskel Joh. 1:14 (Inglisk. tõlge).

6) Rahesteistkümmes.

Eesti Usklikkude Noorte C. E. liidu aastakoosolek

31. mail. 1925 a.

WAIMULIK OSA.

Ilus on töö, mida tehakse Kristusele, ilus wõitlus, mida wõideldakse seks, et wabastada patuwange. Samuti on ilusad silmapilgud, mil tohime wiibida Suurmeistri sõjakoolis, Ta jalge ees õpida lahingutehnikat. Seal märkame omi puudusi, seal õpime neid aga ka kõrwaldama; — seal tohime endid uuesti tuua altarile, pühendada sellele, kes elutormides ei lase hukkuda oma wäetimatki last.

Sarnast õpitundi wõisime, C. E.-lasi üle Eestimaa, jällegi endale walmistada möödnud esimesel Nelipühi pühal. Ülew on juba teadmine, et tohtisime seda pidada Nelipühil, kui meile nii tähtsattel pühadel. Jääks soowida, et sel päewal mõnigi omas hinges Nelipühi läbi oleks wõinud elada, rohkem Pühawaimu juhutamisele anduda. Ilus on nimi Nelipühi, meile weel seepärast, et need on meie Eesti usklikkude alliantspühad, kus mõnekski päewaks tohime ära heita äripäewariided, meid lahutawad erakonnawahed ja usunimed ning tulla kokku ühisena Jumala rahwana. Saaks Nelipühi Waim meigi uskliknoori kord niikaugele wiia, et unustaksime usunimed, mis meid lahutawad ja mäletaksime ainult Kolgata risti, mis meid ühendab.

Mainitud koosolekul tohtisime kuulda kaks õpetlikku kõnet pärast w. H. Kokamägist juhutatud palwetundi ja w. K. L. Marley terwituskõnet. Kõnede wahel laulis Tallinna „Sinise Risti“ C. E. laulukoor w. O. Lusmani juhatusel. Esimene w. A. Sildose poolt ettekantud kõne, „Meie noorsooühingute arenemiswõimalused ja takistused“ peaks wist küll meid igäuhte wäri-sema panema. Kui palju me wõiksime jumalariigis korda saata, kui ligitõmbawad wõiksid me ühingud olla uskmatuile, kui poleks takistusi, mis on just meist igastühest olenewad. Meie oleme takistuseks olnud jumalariigi edenemisele ja mõnigi hukkunud inimhing kaebab kord meie peale. Selle kõne walgel nägime endas asju, mille juures olime sunnitud kohkuma. Wist igäuhe silme ette meist ilmusid tööharud, osakonnad, ühingud, mis oleksid wõinud

õitswal järjel olla, kui meie seks poleks takistuseks olnud. Nägime mitmeid hukkuwaid inimhingi, kes oleksid wõinud saada päästetud, kui meie poleks teel ees olnud. Kui paljudele oleme saanud allatõukajaks oma halwa eeskujuga, kui mõnigi hing oleks wõinud ewangeeliumi kuulda ja päästetud saada, kui meil oleks rohkem ohwimeelt olnud. Ja see kõis takistab jumalariigi tööd, seepärast mõistetakse meie peale kord kohut.

Teisena tohtisime kuulda w. P. Sinkilt joonistustega selgitatult, jällegi wäga tähtsat kõnet — „Waimulik isik ja tema töö.“ Oma kõne esimeses osas ta püüdis selgitada waimuliku isiku mõistet. Wist igäuks meist pidi käe südamele panema ja endalt küsima: „Olen ma waimulik isik.“ Waimulik elukutse, usklikud wanemad, kristlik kaswatus, ristimine, ka ärkamine weel ei tee waimulikuks isikuks. Ja pidime küll nägema, et me polegi weel õiged Kristuse sõdurid, et meil puudub see ja teine sõjariist, milleta oleme läinud lahingusse — ja sellest siis tingitud need kaotatud

lahingud, tühjaläinud jooksmissed.

Ja siis waimuliku isiku töö. Kaks jõuallikat wõiwad juhataada meie tööd: armastus enese ja armastus Jumala wastu. Ja kui me tööil on wähe tagajärgi, siis just seepärast, et meid on ajanud enesearmastus. Tahtsime teiste seas hiilata, pea jagu neist pikem olla. Ja tagajärjeks see asjata

jooksmine, kuni wiimaks wäsinuna oleme sunnitud wooluga kaasa minema allapoole. Oh et saaksime kõik armastusest Jumala wastu kihutatud tööle. Siis tuleb wendearmastus, mis kaotab lahkkelid ning parteiwahed ja armastus kadunud maailma wastu. Siis me ei jäta ühtegi juhust kasutamata, et kuulutada Kristust. E. J. D.

foto freimann.

C. E. liidu kutsetöölised ühes liidu juhatajaga.

P. Sint, J. Laas, K. L. Marley, M. Pittjaan.

TEGELIK OSA.

Pärast waimuliku osa pildistati, mille järele K. N. M. Ü. söögisaalis aset tohtisime wõtta ühis söögiks. Ruttu kadusid silmapilgud — nii et kell kolm aastapeakoosoleku tegeliku osaga alata wõisime.

Noori ruumikas saalis rohkesti.

Koosoleku juhatajaks waliti w. E. Ader, kirja-toimetajaks w. V. Verus.

Järgnewad lühikesed aruanded ja terwitused ühinguist:

Esimeseks antakse terwitus T. Ew. Kristl. Wabakog. C. E. Ühingu poolt, milles on liikmeid 50 ümber. Tööd tehakse jõudsasti.

Narwa S. Risti C. E. Ühing — A. Sildos: Mõõdunud suwel on korraldatud ewangelisatsioonireise. Pääkesepaistetoimkond käib haigete juures, kuna kirjandustoimkond on ilmutanud albumi „Koidikul“. Ka teised toimkonnad töötawad edasi.

Tallinna „Allika“ C. E. Ühing — Kotkas: Tuldust ja waimu on rohkem waja.

Pärnu Ew. Kristl. Wabak. C. E. Ühing — O. Oertling: Ühingu suwel on rohkem waja.

Paide C. E. Ühing. Terwitussalm Joh. 15: 16. ö. Sieberg: Pole suur ega toimkonnarikas ühing, kuid püüab siiski töötada Issandas.

Haapsalu C. E. osakond — Tohver: Önnistusrikas aeg oli usklikkude noorte kursusnädal, pärast mida on olnud ärkamine. Alliansus on kaswamas, mille tunnuseks oli ka kuursaalis peetud ühine koosolek. Ühing on abiks ja töötamas Misjoni Seltsi pühapäewakoolis. Reisusekretäride kassa toetamiseks on korraldatud ödede poolt töötuid. Terwitussalm Mark. 13: 37.

Noarootsi C. E. Ühing: Mõõdunud aasta pole just rõõmus olnud, mitmed on tagasi läinud ning osawõtt piiblitundidest on õige loid. Ent Issand aitab läbi.

Wiru-Jakobi-Aruküla C. E. Ühing: Jumal on önnistanud nende tööd, nii waeste kui ka laste

seas. On ka laulukoor, mis kannatab koorijuhitudumise pärast. Pühituskoosolekuid pole järjekindlalt peetud, kuid südamlikkus ja edasipüüd on kaswamas.

Ruila C. E. Ühing: Kutsekoosolekuid on toime pandud ka kaugel oma kodu ringkonda. Kahju on, et liidukassa toetamine nii wäike on.

Tall. S. R. C. E. Ühing — V. Verus: Liikmete arwu järele on suurim ühing liidus, ent töö protsentuaalselt teiste ühinguiga pole suur. Toimkonnad töötawad: nii päisesepaiste haigete rõõmustamisega, kirjanduskunstoimkond — kuukirja „Sihi Poole“ wäljaandmisega, pühapäewakooli-toimkond lastega ja juunioridega j. n. e. Tegewliikmete osawõtt pühituskoosolekuist on suurenenud, kuid kõigele tööle oleks weel waja rohkem waimu ja elu.

Koeru C. E. osakond — M. Aunbaum: Osakond on üsna noor, kõigist kolm nädalat, mispärast pole wõimalik täpset aruannet teha. Seni on käidud ikka haigete juures, ka pühapäewakooli saab suwekuudel pidada. Praegu on koha peal raskused, kuid Issanda awitaw käsi on walmis neid läbi kandma.

Hiiu-Kärdla C. E. Ühing: Terwitab ja soowib Issandas edasi püüda.

Sekretäri aruanne wiie aasta kohta näitab järgmist pilti:

LIIKMED					
Aasta	Tegew-	Poold.	Au-	Toetajad-	Kokku
1920	370	226	5	—	601
1921	442	224	25	20	711
1922	595	166	10	19	690
1923	410	123	11	43	587
1924	463	122	8	31	624

1924. AASTA ARUANNE ÜKSIKASJALIKULT OLEKS JÄRGMINE.

Nimetus	Liikmed					P.p.-koolil.				Muusika			Kirjand.-laud	Toimkondi	Liikmemaks	Sissetulek			Wäljaminek									
	tegew.		poold.	toetaj.		au	kokku	õpetaj.	õpilasi	pilte	koore	laujaid				mängij.	Raamatu-kogu	kirjandus	muud	kokku	Hoatoge-waks otist.	palga-maksm.	kirjand.	üür	muud	kokku		
	m.	n.	m.	n.	m.	n.																						
Haapsalu	1	11	—	2	2	—	16	6	100	ja	2	7	4	—	4	6660	16820	2580	28535	—	—	—	—	—	—	29329		
Kärdla	3	9	—	1	—	—	13	3	67	ja	2	16	9	47	ja	4	995	489	—	1484	—	—	—	—	—	890	890	
Martna	8	12	—	—	—	—	20	—	—	ei	1	13	5	—	ei	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Narwa	8	32	—	—	—	—	40	16	275	ja	1	4	10	—	ja	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Noarootsi	6	26	1	2	—	—	35	5	39	ja	—	—	—	—	ei	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	7	30	—	17	—	—	58	2	50	ei	2	16	7	—	ja	6	1535	3072	17609	35716	4399	—	1940	—	13422	35261		
Pärnu	11	28	2	8	1	3	1	54	11	100	ei	1	20	10	üh. kog.	ja	7	19425	63397	29152	111974	5690	—	60000	8400	32867	106957	
Rakwere	1	4	3	4	1	4	2	19	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruila	3	19	3	5	—	—	30	2	35	ei	1	20	—	133	ei	—	4085	—	2310	6395	—	—	600	—	—	1468	4468	
Simuna Rahkla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tall. Allika	12	30	—	2	—	1	45	17	250	ja	2	30	12	250	ja	6	4585	11172	64800	181157	34123	—	93191	2100	25369	154783		
Tall. Ew. kr.	8	33	3	9	—	—	53	14	96	ja	2	32	16	80	ja	6	7100	208000	13000	228100	3500	1450	197300	—	21300	223550		
Tall. S. R. C. E.	31	83	13	37	—	5	3	172	18	200	ei	1	44	—	630	ja	13	41440	29596	174866	245902	70000	4100	28956	36000	109811	248867	
Wiimsi Maardu	13	12	2	3	—	—	30	2	15	ei	1	—	8	—	5	1450	—	1000	2450	50	—	—	—	—	—	2175	2225	
Wiru Aruküla	6	16	2	8	2	5	—	39	3	25	ei	2	20	4	65	ei	8	1310	2639	4957	8906	—	—	2300	—	6238	8538	
Kokku:	118	345	29	93	9	22	8	624	103	1319	—	18	258	85	1273	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	463	122	31	8	624	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Protsentuaalselt kaswanud ja wähenenud tegewliikmete poolest oleks:

Kaswanud: Pärnu 86 0/0, Wiimsi 66 0/0, Narwa 54 0/0, Tall. S. R. 22 0/0, Martna 5 0/0.

Wähenenud: Rakwere 76 0/0, H-Kärdla 33 0/0, Haapsalu 25 0/0, Noarootsi 21 0/0, Tall. Allika 19 0/0 ja Paide 11 0/0. See teeb liidu kohta juurdekaswu 24 0/0 ja iga ühingu kohta 6 0/0.

Laekahoidja aruanne, mida ette kannab A. Pitkjaan.

Reisusekretäride kassa on 20.000 puudujäägiga töötanud, kuid missugune summa teistest kasasdest on kaetud. Annetusi selle kassa heaks on kokku tulnud 92.948 mrk.

Kaswandiku arwel on enam sisse tulnud kui wälja läinud: 26.135 mrk. Liiduliikmemaks 19.940 mrk. Ohwripäew 23.000 mrk. Annetusi 26.569 mrk. Üldkäigu summa oleks 718.571 mrk. kus juures 105.817.50 järelejääki.

Waadeldes diagramme, mis wahelist käiku selgitasid — jääb tänu tunne Issanda wastu — kuid ka kui wähe oleme ohwerdanud. Wähe — seepärast et Issand pole wõinud rahakotti kõigil mitte juhtida.

„Noorte Elu“ aruanne pakub rõõmustawat, rahaliselt on sissetulek 423.514 mrk. wäljaminek 389.995 mrk. Aastatellijate arw on kaswanud. Ühingu müügi suhtes esimesel kohal on Tall. Ew. Kristl. Ühing 2927 eksemplariga, iga liikme kohta teeks 55 eksemplari.

Praegu läheb „N. Elu“ laiali: Harjumaakonda 1228, Wiru 640, Lääne 524, Järwa 365, Pärnu 243, Tartu 96, Wiljandi 88, Saaremaa 35, Wõru ja Petseri 18 eks. Peale selle hulga wälisriikidesse üksikud eksemplariid.

Sisuliselt on puudusi olnud: Puudunud on piiblit seletawad ja kaswatuslikud artiklid; ka ilukirjandus on nõrk. Aastatellijatele on püütud wastu tulla, andes neile noot kaasandena. Ilmumine pole korralik olnud. Mõndagi soowi seati üles, mida toimetus püüab wõimalust mööda täita.

Järgnewad reisusekretäride aruanded. P. Sink — aasta möödnud ruttu. Kõigis ühinguis on käidud peale H.-Kärdla oma; Pärnumaal on rohkesti töötatud Toris ja selle ümbruses. Siis Wirumaal — W. Jakobis, Nõwas, Rahklas — kus talwekuud wäga õnnistatud olid, mil ajal ka Pühawaimu tuul puhumas oli. Esialgul töötasin igalpool lühikest aega, kuid pärast leidsin, et parem ja tagajärjerikkam on kauem kohal püsida. Meeskoosolekuid olen wõinud mõnel pool pidada. Ühingu siseelu on jätnud rahuldawa mulje. Ohwriheel on mõnel pool suur. On ka kohti, kus walitsemas loidus.

Tarwis on: 1) Uut waimustust, uut tuld Issandas. 2) Pühawaimu wäega täitmist, töötajate kui ka kõigi usklike juures. 3) Palwewaimu arkamiste pärast, organiseeritud palwet.

Ärastustööle peab järgnema kaswatus töö. Puudus on töötajajast; iseäranis Lääne-, Pärnu- ja Wirumaa wajaksid neid.

Ilse Laas. — See tööaasta on kergem ja rõõmsam olnud, sest olen juba ühingutega tutwunenud. Olen

rääkinud üksikutega, pidanud õdedetunde. Haapsalus olen 4 korda (1 kuu) wiibinud — kus suur südamlikkus walitsemas; 1/3 aega olen wäljaspool ühinguid weetnud Tapal ja Wirumaal pimedamais nurkades, kus on ka loota C. E. ühingu tegevust.

Liidujuhataja aruanne — annab kõige pealt pildi liidukassa 5-aastasest üldkäigust mis, on järgmine:

1920	—	28.566	mrk.
1921	—	43.686	"
1922	—	399.244	"
1923	—	559.105	"
1924	—	718.571	"

Siis annetused oma liikide järele.

	Reisusekret. k.	Ohwripäew.	Annetused.
1920	—	—	14.085
1921	11.152	17.612	21.023
1922	34.403	13.258	1.160
1923	87.230	25.680	4.123
1924	92.948	23.000	26.569

Toob esile tabeli järgmise sisuga

370.⁵⁰ P.	603 : 12 = 50...
50.— L.	50 : 30 =
+ 57.⁵⁰ O.	
65.— A.	1.66
60.— K.	
<hr/>	
603.—	

See oleks 1925. aasta eelarwe järele kokku seatud. Eelarwes olewad reisusekretäride, liiduliikmemaksu, ohwripäewa, annetuste ja kaswandiku summad on jagatud 400 liikmele, mis annaks 50 mrk. kuus iga liikme kohta; päewakohta teeb 1 mrk. 66 penni. Noored, on see raske, on see suur summa tuua Jumala altarile!

Wiis aastat on armas aeg olnud. Juhatuses — on ikka üksmeel walitsenud. Ühingu on wõrdlemisi korralikud olnud. Mitmed on wõidetud Kristusele, haigeid kinnitatud, surnuid elustatud. Wend Peipmann tegi alguses kõik üksi, kandes rasket koormat. Selle tänuks tõustakse püsti ja palutakse Allika C. E. ühingu seda w. Peipmannile edasi anda.

Uus hädaoht on olemas: alliansuse kahtlustamine; püütakse kõikisugu juttusid laiali laotada, et rikkuda seda suurt tööd. Palwet on waja liidujuhatuse eest, „Noorte Elu“ toimetajate, ühingujuhtide eest, et wõiks tulla see üheksas wägew laine.

C. E. peab jääma liikumiseks, mitte organisatsiooniks; ärkamisliikumist on waja, müidu sureme.

Tänu Issandale, et ta meile on reisusekretärid annud, kes nii wäga on kasu saatnud hingede päästmistööks. Kui Jumal seni on meiega olnud 5 aastat, küll ta hoiab edaspidi.

Ohwerdame weel, mis suudame — kõik. Rohkem on weel waja teha, wähe on tehtud 5 aastajooksul.

1924. a. kassa aruanne kinnitatakse ühel häälel.

Rajariikide C. E. konverents otsustatakse 1926. a. wastu wõtta ja Tallinnas ära pidada.

„Noorte Elu“ talitajaks walitakse w. Pitkjaan, kes juba warem liidu juhatause poolt ametisse oli wõetud.

Liidujuhatusest wälja langenud liikmete asemele walitakse w. Tohver, past. Tannebaum ja w. Sieberg.

Surma läbi lahkunud w. Lipstoki asemele walitakse rewisjonikomisjoni liikmeks w. Blumenthal.

Otsustatakse jõulune waimulik konverents Paines ära pidada, ilmakonverentsile terwitus saata, nii sama ka Soome.

Õhtul lõppes koosolek palwe ja üldlauluga jättes ilusamat mälestust hinge ja tänu tunnet Issanda wastu.

Olgu me püüd südamlikus armastuses töötada ja wõita ja lauldes üksteisele öelda:

Noor wägi, tõsta ristilippu
Ja astu julgelt edasi!
Wastase leeri peale kipu!
Rist wõidab kõiki waenlasi.

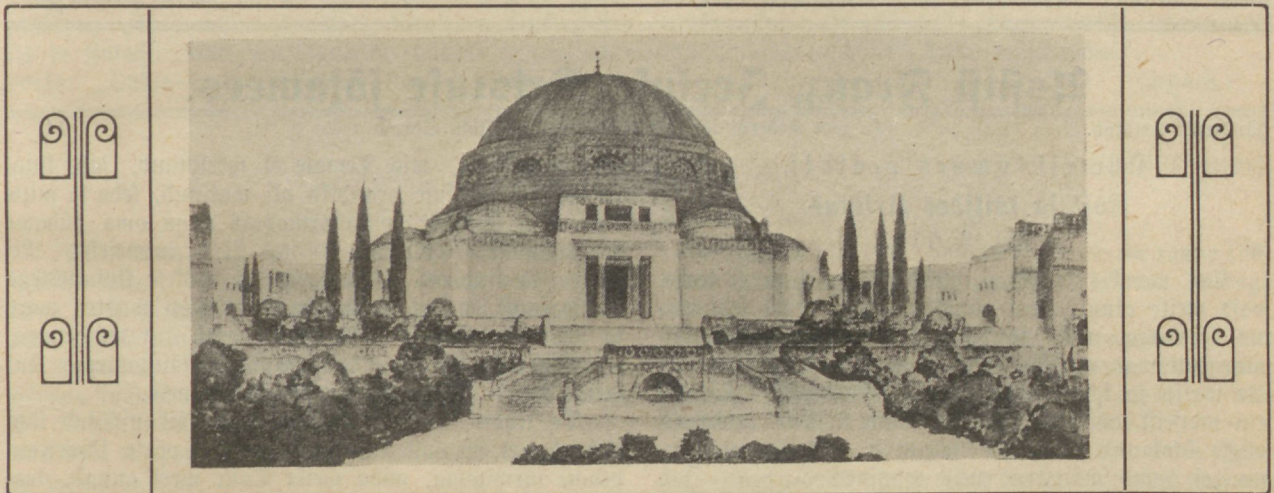
Oh tõsta lippu sõnas, teos
Ja wõida tigidate nõu!
Oh tõsta lippu pühas elus!
Rist olgu sinu ülem au!

R.

Jerusalemmas juudi ülikool.

1. aprillil awati Jeruusalemmas uus juudi ülikool. Ehitus ise on tore ja asub suurepärasel kohas, linnast wähe wäljaspool mäe otsas. Lõunast awaneb ülikoolist ilus waade Jeruusalemmale, läänest Ölimäele. Põhjapool paistawad Surnumere sinawad wood. Ülikool ise pole määratud mitte

Ülikooliehituse ja töö juhtimine on rahwuswahelise komisjoni käes; nende hulka kuuluvad teiste hulgas prof. Einstein — relatiivsuse teooria ülesseadja, uus teooria ilma saamisest, Jannes Rotschild Bjalik, praegu elaw suurim juudi luuletaja ja juudi mõtleteadlane Aehad Ha'am.

Juudi ülikool.

nii palju kuulajaile, kui teaduslikule tööle. Eestkätt asutatakse seal mikrobioloogiline ja keemiline instituut, siis weel semiidi kultuuriloo õppetool, kus õpetust antakse ka Araabia kirjanduse ja kultuuriloo.

Arstiteaduslikuks fakulteediks kujuneb warsti ka praegu töötaw Rotschildi nimeline haigemaja. Keemia instituut on määratud peajasjalikult teaduslikule uurimistööle ja seda peetakse juba praegu üheks paremaks ilmas.

Ülikooli asutamise plaan tekkis juba 1901. aastal, kuna 1918. a. pandi tal nurgakiwi Englise ülemkomissari Allenby poolt.

Uude ülikooli, mis küll juudi ülikooli nime kannab, wõiwad aga kõik soowijad usust ja rahwusest hoolimata astuda.

lgatahes on see jällegi üks samm piibli ettekuulutuse täieliku tõeksminemise poole, et juudid omale maale tagasi rändawad ja oma riiki hakkawad üles ehitama enne Issanda ilmumist. Aga wiigi puust õppige tähendamissõna: Kui tema oksad ju pungas on ja lehti ajawad, siis tunnete teie, et suwi ligi on. Matt. 24 : 32.

Pimedal ööl.

Sõudsid pilwelaewad roosad ja hõbedased kadudes awatud walguse wärawate taha otsatusse walgusmerre . . .

Saabusime läbistades udude piirkonna.

Algas öö sünge ja surnud.

Mustal taewafoonil lendawad lindudeparwed häälitsedes tasa sumbunud soigel. Tundmatud linnud, mis lendawad ainult pimedal ööl. Näinud ei ole neid keegi, ka kuulnud ei ole nende ööhümi mitte kõik.

Lapsena kord toatares kuulsin nende häälitsemist soniwal ööl, kuid see oli ammu . . .

Muist neist lindudest maabuwad surnud kuuskelede mu akna all. Imeline külmus tungib tuppa nende tiivalöökidest. Ma wärisen. Sirutades oma tiibu riiwawad nende suled kui surmalind mu aknaklaase. Veel pimedamaks läheb.

Raske on. Häälitsewad õudselts tundmatud linnud mu akna all ja taewafoonil lendab neid otsatu teadmatusse kõrbe.

Toa takka mööduwad kaua ju inimkogud, kandes õlul raudränke mureriste. Tuhmilt, peaaegu hääletult sammuwad nad, ainult wahete wahel on kulda nende komistamisi ja waluhoigeid. Kuhu

ometigi wiwad need inimwoorid öötunnil õudseil oma murede kirstud?

Üksildus kaebab waljemini ja waikus hoigab walusamini.

Pimedus katab waludemere kinni!

Kui kaua veel liiguwad need kaks rongi pimedal ööl, üks ülewal ja teine all?!

Kõrwal toas on mu sõber. Mu hea, tark ja tugew seltsimees. See on hea, et on siin mu sõber. Tuba on nii külm ja tuhandeist awausist tungib sisse otsatus ja ööniiskus. Mu sõber on kindlasti veel ülewal ja loeb mulle tundmatu raamatu lehilt, mille lehtede pöörmist kuulen wahete wahel seinat takka. Siis on jälle kõik wait kui haud. Imelik, et kunagi veel ei näinud ma oma sõpra magawat.

Ma olen haige ja rammutu edasi kuulata tundmata öölinde soigeid ja kirstukandjate hõigeid. Ei midagi näe!

Awatakse uks. Tuppa hoowab walgus kui meri. Ukseläwel seisab sõber lahkelt naeratades. Ta pöörab minu kui ema haige lapse poole:

„Miks sa nutad!“

Ööd ei ole enam.

K. L. Marley.

Ussiiji Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees.

Järeldrükk keelatud.

H. von Hederni järele wabalt tõlkinud Joh. Sarow.

14.

Üheteistkümmes peatükk.

Kõik ja kõikides Kristus.

Rol. 3: 11.

Kui me Ussiiji Franz'i isiksusest midagi ei teaks, waid meile ainult tema elupõhimõtted, tema leppimatus iseendaga, tema suure mõtte ja nende läbiwimmine tuttawad oleksid, kujutaksime teda kergesti omale ette walju ja karmi askeedina, kes mitte ainult äärmiseni maieisist asjuft loobunud, waid ka kõik tunde on selleks kaotanud ja eneses surmanud. Et Franz niisugune ei olnud, näitawad meile eelminewad lehed. Jah leidub kohti tema eluloos, mis esimesest kirjanikest, kes rahwale üleloomulikke pühastid tahtsid maalida, ainult pealiskaudselt puudutatakse, mis meid aga tema inimlikult tundwa südame rikkasse sügawusse pilku lasewad heita ja enam kui temast kordasaadetud imede jutustus, teda meile wõitjana ja kangelasena.

Kas Franz oli kõik seda, mis mees igatseb ja loodab, mis ta tulewikult ootab, mis tema oma walmuse, andide seisukoha juhtes elus inimlikult öeldud wõib nõuda, üle annud, et ta „lapsit“ oli? Wõi waatles ta, suure misjoni mõtetest täidetuna, kui uales ajaloos wõib leida, kõiki inimlikke juhteid nagu takistawat wägivalda, mida raudse wõimuga tuleb maha raputada? Ei tõesti mitte. Kuigi waba Issandale andumise järele, ta tahtmine nii täiesti Jeesusesse oli ära kadunud, et kirjatähelik sõnakuulmine talle teiseks, uueks loomuseks saanud, kuigi tal seft filmapilguft, kus ta Ünnistegijaga üheks saanud, ka mingit muud soowi ei olnud, kui seda armastada, mida Tema armastas,

ja seda wihata, mis Tema ei meeldinud, jah, kuigi ta Jeesuse waesuse pruudiks oli walinud, keda ta mitte ristina ei kannud, waid armastas nagu oma südame kuningannat — oli ja jäi ta fiiski inimeseks. Nii wõime ka kindlasti oletada, et tal raskete kiusatustega oli tegemist, aga ta astus neile julgesti wastu, nagu ta ise kord öelnud: „Kui kurat peab ära wõidetama, ei tohita teda paluda, waid peab teda käjutatama. Kui meie teda ei kardad, siis kardab tema meid.“

Ta teadis, mis ju ka meie ajal kõik usklikud läbi elawad, et me olles kindlad wõidu peale sõjariistu peame tarwitama, mida meile Talle weri annab, teades, et kurat Kolgatal meile ärawõidetud waenlaseks on saanud. Tema ei ole ise küll ualgi omist isiklikest wõitlustest ja wõitudest rääkinud: see walmistas talle piina, kui end milleski asjas keskpunktiks nägi tehtawat. Jumal pidi üffi au tema elust saama ja see oli tema alaline mure, et ta seda Temast ei rööwi, seepärast peitis ta oma isiku parem waikimise ja palwe fatte taha. „Urge kiitke mind,“ ütles ta kord „kedagi inimest ei pea enne kiitma, kui ta elu lõppu ei ole nähtud. Kui Issand waranduse, mida Ta mulle kinkinud, jälle tagasi wõtaks, mis jääks mulle järele, kui ainult hing ja ihu. Ja need on ka paganail. Mul on põhjus uskumiseks, et mõrtsukas ehk umbusklik Jumalale minust oleks ustawam, kui Jumal talle nii palju armu oleks kinkinud, kui mulle. Ütski inimene ärgu lootku oma tegude peale. Ütski ärgu meeldigu iseenelele omis tegudes, mida ümberpöörmata niisama hästi wõib teha kui õige, seft temagi wõib paastuda, paluda ja oma liha waewata. Aga Jumalale ustaw

olla, jeda ei wõi ta mitte. Ja selle üle üffi tohime me rõõmustada ja juubeldada, kui Issandale ustawad oleme; Temale au anname ja Temale kõik anded ja hüwe, mis me teeme, omistame. . . . Ünnistegija-maal ei ole Ünnistegija ise. Inimene on Jumala kaju, milles Jumal Enese pärast tahab olla austatud. Seepärast ei pea inimene mingit suurustama, sest ta on Jumala ees wähem kui maal — jah Jumalaga võrreldes — mitte midagi.“

Sellest hoolimata oli ta väga awalik, lahke iseloom, et need, kes temaga elasid, alati uut tema juures ja temaga läbi elasid, ja seepärast on tema elulugu nii rikas wäikestest joontest, et waewalt wõimalik näib olemat neid kõiki üheks kujukts kokku wõtta, ilma et terwik ärewuse läbi ei rikutaks.

Tema luulelise meelusest ja armastusest looduse wastu tunnistawad paljud legendid, mis teda loomadega ühenduse wiivad, milliseid ta wendadeks ja õdedeks nimetas. Siplewa kala, mis talle kingituseks toodud, lasseb ta ettewaatlikult wette tagasi wiia ja tunneb kaasa tema wabadusrõõmule. „Jumal õnnistagu sind wend, kala, ruttu, ruttu ja kuuluta Tema heldust!“ hüüab ta talle järele. Õdede pääfustestega, oma eriliste sõbrannadega kõneleb ta armastati; kui need liig waljusti sädistasid, et teda segasid, ütles ta lahkesti: „Mu õdesed, olge natuke tafasemad, ma pean nüüd rääkima, pärast wõite Jumalale kiitust laulda.“ Kuulis ta lindusid õkste peal laulwat, hüüdis ta wendade poole: „Tulge, tulge ühineme nendega oma Loojat

lauluga kiitma!“ Kord põgenes arg jänese poeg tema kuue woltidesse; seal hiilgas ta nägu rõõmust wäikesse looma usalduse üle, kes end temast silitada ja rahustada laskis.

Kui sageli on ta hiljemal aastail, kui teda kadest ja tülitsewaisist inimesist ei mõistetud, loomade juurde põgenenud, mõtetesse nende ägamise üle wabaduse järele süwenenud ja on waadates wäikest talle karjasmaal sarwiliste kitsse seas, omale wõrdluskuju leidnud, mille läbi Issand temaga kõneles. Tema, kes päewal ja ööl päris wabaduses elas ja palju aega metsa üffilduses mööda saatis, mõistis Jumala keelt looduses erilisel wiisil.

Nagu Franz oma taewase Meistri käsud kirjatähelikult wastu wõttis, nii tegi ta ka Tema töotustega ja seepärast oli tal troosti ja rõõmu kõrwal, mis talle Jumal omas looduses andis, see ülem ja pühim, et tema palwed kuuldi ja et hinged rahu leidsid, jah ta tohtis läbi elada, et haiged said terweks ja kurja waimu waewatud wabaks. Seda elawad läbi ka tänapäew kõik need, kes endid täiesti Jumalale on ära annud ja Teda täiesti usaldawad. Nad on Jumala pitserimärk Tema laste usujulguse peale, kes on õppinud Teda selle läbi austama, et nad Teda sõnast kinni wõtawad ja seejuures ei kahtle.

Uga ka siin oli tal alati hirm, et õnnistus häwitataks, kui neist räägitakse nagu mistikist imetaoliseist asjust, mida tema üffi korda wõib saata.

(Järgneb.)

Juubal.

Järeletrüff keelatud.

Jutustus weenputuse ajast. H. von Rederni järele tõlkinud D. W.

5

„Siis annan ma sulle wastuse homme kui päike lõunas seisab,“ wastas Goomer ja kadus onni, kuhu teine talle järgneda ei tohtinud, kui ta ei tahtnud oma sugulasega waenu sattuda.

Kaks tundi laskis Goomer mööduda, siis hiilis ta nõrgas hommikuhämaruses wälja otse Noa telgi poole. Ei olnud sinna rahke ligi pääseda, sest Noa ei lasknud oma telki walwata. Warsti ilmuski Noa wälja, ta tahtis paluda.

Goomer põlwis ta ette.

„Tõuse üles, mu poeg; ainult Jumalat kummardatakse nõnda. Mis on su soow?“

„Issand, warja ehitust kurja käte eest!“ hüüdis Goomer ainult ja kadus, ilma et teisel wõimalik oleks olnud teda tunda.

„Warja ehitust,“ sofstasid huuled, kuna käed taewa poole tõusid. „Minult Sina, Jehoowa, Sa Wägewam, Igawene, wõid jeda. See on Sinu, mitte minu töö. Sina andsid käsu ehitada, ükski ei wõi Sulle wastu panna, sest Sa tõstad käe ja hukkad kurjategija.“ Ja nüüd kõlas tänu ja kiitus ta huultelt, kuni ta wiimaks waikides maani kummardas, sest nüüd rääkis Jumal temaga ja maailm kadus ta meelest. — —

Tiras ei läinud tööle, ta tarwitas aja lõunani seks, et omale teisi abimehi otsida, kui Goomer ära peaks ütlema. Ei olnud raske leida, oli ju taju eest pea igamees walmis kaasa aitama. Põlewaid

tukke laewa osadesse wifata ei olnud ka raske töö; tööde ülewaataja ei wõinud ju igal pool korraga olla.

Rahuldatus oli Juubal, kui Tirras õhtul talle asjakäigust elawalt ja alandlikult jutustas. Goomerist ei lausunud ta sõnagi, ta teadis juba, et selle kindel „ei“ würestile meelt mööda ei ole.

„Minge siis ja tehke, teie koerad,“ ütles Juubal põlastawalt, „kuid häda teile, kui mind ära annate! see oleks teie surm. Kui süütamisest järgmise täiskuuni ükski ei ole asjast teada saanud, küll aga ehitusest aherwars järele jäänud, siis maksan teile palga. Minu au wastutab selle eest ja siin see allkiri, — aga ei, see wõiks asja kardetawaks teha,“ ja ta ulatas seisjale allkirja asemel pandiks bambuskepi. „Selle wastu saate määratud tasu — loomi ja kulda.“

Tiras läks, ja Juubalit waldas suur rahutus. Ras ei olnud sama weri, mis tukkus tema ja selle mehe soontes, keda ta häwitada tahtis? Miks sõdis ta selle wastu, kellega oli Jumal? Ras ei peaks teda seepärast needmine tabama? Ei, rumalus, just wabastada tahtis ta inimesi uputuse needmisest, tahtis nende päästjaks saada? Ras ei päästnud ta lugematute elu takistades Noa ettemõtet? Sest iga tahes peaks see ju siis uue laewa ehitama ja wõiks ehk enne surra. Tema, Juubal, tahtis näidata, kui tühised need ettekuulutused, sest muidu ei saa ometi

rahulifelt elu maitsta. Ta tahtis ka argadele ja ajast mahajäänuille selgeks teha, et Jumal end enam Noa viisil ei ilmuta, vaid moodsa aja nõuetele vastamalt inimesi kutsub ja rahuldab.

Maja trepil seistes votas ta kannatamatult silmapilku, mil tulejammast taeva poole tõuseb. Kuigi ta Leemeki suguharuft oli, lükkas ta kutse matusele tagasi tuues ette tühiiseid põhjusi.

Seal tõusis äkki torm; tumedad pilved katsid taevast, kõue lähenes, fähvafid walgud. „Ha, seal tuleb meie jumaluse meile appi Noa Jumala wastu,“ rõõmustas Juubal. „Kes wõib pärast öelda, mida tegi äike ja mida inimese käsi?“

Kui weel seni kartus hinges pesitas, siis oli ta nüüd kadunud ja wõidurõõm täitis teda. Ta oli omas meeles kui jumaluse tööriist, ja sellele jumalusele eneses tahtis ta end ohwerdada.

Neljas peatükk.

Juba oli Leemeki hauakamber suletud; kõue-rakfatuste all oli see sündinud. Nukartuses seifid kõik seal, ja Noa tundis wägewa Jumala ligiolemist tutmustas kaugeltulnud telgivürstidele Temast. Raheldes seifid nad ja raputasid päid. Millest Noa rääkis, seda wõis ju ainult piltlikult mõista; oli wõimatu uskuda kõikehäwitawat uputust, ei olnud keegi enne farnafest kuulnud. Taewamärke olid nad tundma õppinud, ja ei kuulutanud neile ükski seda, millest siin see jumalalaste pealik rääkis. Noa oma

imelise tarkuse tarkuse ja waimuwäega näis neile ometi nii wõõras, et teda uskuda ei wõidud.

Nad lahkufid ükssteise järele. Üksi jäi Noa. Üksildus laskus rõhuwa pilwena ta hingele. Oh, hoiaks teda Jumal, et ta tema tõsidust wõiks kuulutada! Ei olnud tal wõidelda inimliku waenu wastu, seda ta tundis. Ta teadis, see oli wõitlus pimeduswõimuga ja seal wõis ainult Jumal ise wõitu saada.

Kodu poole juhtis ta sammud. Jõudnud laewa juurde, nägi ta, et falkkond tõõlist elawalt, hirmunud nägudel ükssteisega rääkisid. Ta astus lähemale. Kolm sõestunud keha lamafid walgust tabatud puu all. Nende lähedal seifis sügawasti liigutatud Goomer. Siirast ja ta abimehi oli Jumala nuhtlus tabanud. Tuli häwitas neid, kuid puutumatuft seifis laew, ei inimkäsi ega looduswägi saanud talle kahju teha.

Goomer langes efiisa ette. „Jfand, ifand, see on nüüd wastus minu hoiatusese!“ hüüdis ta, ja pisarad tungisid ta filmist. „Sinu Jumal on wägewam linna jumalafst!“

Ka Noa, kellele erutatud mees kõik jutustas, nägi suure Jumala armu, ja rõhuw tunne kadus ta hingest. Kas wõis juttu olla üksilduseft, kui niifugune Jumal wõitles ja nii selgelt oma wägewuseft tunnistas? Ei italgi! Ja Noa filmist paistis uus usk, uus lootus. Üksinda Jumalaga, — see pidi wõidu tooma. Ei wõinud ükski kahju teha sellele, kes ufus oma teed käis läbi langenud maailma.

Rinnitatult astus Noa edafst, kuid pojad ei wõinud asja nõnda jätta. (Järgneb.)

Mõndafugust.

Türgi walitus on kõikidele mitte-moslemitele fiesepääju Türgi riigi kaugemaise maakondadesse ära keelanud. On fiesse seatud mingisugune ufupitir, millest sügawamale teifemuliseid ei saa. Praegune Türgi walitus on ristiusu mifjonitöö Türgis juba pea täiesti ära häwitanud ja see on nähtawaks fannuks teiste ufude mõju nõrgendamiseks ja muhamedi ufu fimmitamiseks. Seab ju praegune Türgi oma ufesandeks muu feas Muhamedi ufu reformeerida ja elustada. —

Üleilmif Mifjoniatlas. Uus üleilmif Mifjoniatlas on hiljuti wälja antud Edinburgh House Press poolt, Londonis. See fjaldata 30 suurt kuuewärvilist kaart ja 250 lehekülge teksti, annab ülewaatliku kirjelduse iga mifjonipõllu ja mifjonifeltfide kohta ja kõigi maailma protestandi mifjonifiamade (afutuste) nimekirja. Atlasi kokkuseadmine wõttis kolm aastat ja selles leidub wastus kõigile küsimustele.

Tänapäew on paganamail enam kui 29.000 protestandi mifjonäri — mehi ja naised kokku — ja nende afutuste eelarwe tõuseb kuni 15.000.000 naelsterlingini. Nõõmustaw on kuulda, et 700 mifjonifeltfi fiesetulekud terwes ilmas on fawwanud fäesolewa aastafaja algufeft faadif kolmekordseks. Efimefel kohal on rahalifeseft küljefe Ameerika Ühisriigid — 9 ja kolmweerand miljonit, Englifse felfid — 3 miljonit, Kanada kolmweerand milj. ja Euroopa maanewriigid kokku alla 1 miljonit. Peab meeles pidama, et wiimastel aastatel on rahafurfid mõnes Euroopa riigis, nagu Saffamaal, wäga madalad olnud ja naelsterlingitesse imberawatult ei näita nende weeringid oma tõeliffu wäärtufst. Kuuefimme aasta jooksul on protestandi mifjoni aastane eelarwe fawwanud 1.000.000 naelst. pealt 15.000.000 peale. Kõige suuremat edu on wälifelt märgata hariduslikul alal. Spilaste arw Afia mifjonifoolides on fawwanud aastafaja algufeft poole miljoni pealt ühe miljoni peale. Afrikas 370.000—900.0000 peale ja Waiffe ookeani piirtonnas 96.000—159.000 peale.

29.000 mifjonärift on 17.700 naised ja peale nende töötawad mifjonifõldudel weel 150.000 pärismaalafst. Mifjonäride hulgas on 1.157 diplomeeritud arsti Öhtumail ja 612 päris-

maalafst — arsti. Need töötawad 858 hõspidafis ja 1.600 arsti-abipunktfis, andes arstiabi wiimafel aastal 4 ja kolmweerand miljoni haigefele.

Need on ainult filmad arwud, kuid kõike ei saa arwudes awaldada. „China's Millions“

Ufamärke. Kreekas elab keegi mees nimega Bafil Engenopoulus. Ta nimetab ennast töötatud Messiafs ja kuulutab end rahwaste lepitafjana ja rahufoofjana maa peale. Ta on ifegi läfitanud ufesfufteid paljudesse walifjufastele, kõigepealt Juglifs- ja Türgimaale, et need ruttafid ühistõõle temaga selle suure eesmärgi faawutamiseks.

Samal ajal, kui Kreekamaal efineb see wale-Messiafs, on Itaalias ilmunud „antifristus.“ Ta riietub purpurise ja on ühe faatanateenimise ühingu juhataja. Temaga kaasas on keegi naine, kes ütteleb end olewat just see hoor, kes Ilmutusraamatu järel ratjutab metfalife seljas. Ka see naine on purpurise riietatud.

Pimeduse wäed on nähtawasti liihwel.

(„Nuorten Todistu.“)

Soome C. E.-lased on faanud omale nurefeda mifjonitelgi, mille pidulif pühitsemine peeti Melipühil Jywfskyläs. Ühes sellega korraldati Keft-Soome maakonna waimline konwrensens jeal telgis jamal ajal. Millal meie niifaugele jõuame!

Hiina on teine maa peale Ameerika, fufu C. E. liifumine tungis kellegi noore C. E.-lase kaudu Bostonis, kes Hiinasse mifjonitõõle faadetuna jeal warsti Foochowis linnas efimele C. E. ühingu afutas aastal 1885. Hiinas on see noorfõõtõõ leidnud jobiwama piina, kui mõnes teifes maas. Ta on wastu wõetud pea kõikides kirikuis. Kus iial kristlif kogudus fännib, siina ta C. E. aade jälgib pea. Praegu on Hiinas 12.000 ühingu 60.000 liifmega 20. märtsil f. a. fai Hiina C. E. liifumine 40 aastafeks. Palugem, et Jfjanda töõ jeal weel palju laiemalt edafst lähöks.

Siendus: Nr. 4-s ilmunud „N. Etu“ müügi aruandes tuleb lugeda Peipmanni — asemel Peimann.

Kodumaa teateid.

Tänavune Gesti usklikkude alliansikonverents peeti Tallinnas 1.—2. juunil j. a. Mõnesugused põnevad ootused ja mõtted valdasid Gesti usklikkude meeli pea kõigis uskkondades, eriti aga alliansiringkondade omi. Oli tarta juba isegi seda, et see ettetulnud raskuste pärast hoopis pidamata jääb. Issand aga, kes ikka oma rahvast on aidanud, ei jätnud teegi kord hädaste ega häbisie. Nii peeti konverents „Grand Marinas“ ruum, mis mahutab enesele suure rahvahulgad 3000—4000 inimest. Rahvast oli igalt poolt tofku tulnud. Jumal õnnistas ülivõhkesti neid päevi. Keegi ei pöörnud wist pettumult tagasi, waid rõõmuga ja Jumalat kiites. Jumala waim on teinud tööd ka päästmatude keskel. Ohtustel äratus koosolekutel tulid hulgad hinged Jumala juurde.

Tänu ja kiitus kõige eest meie Issandale! Järgmises numbris ilmub pikem kirjeldus.

Külaskäit Soome. Wennaasrahwa soomlaste wabakirif ja C. E. pidutsesid 19.—24. juunini j. a. rõõnupäewi — Helſingi uue keſtmaja wõi kiriku ſisjõõnnistamist. Wägew, waba liitumine on soomlaste keskel jõudſalt edasi tunginud ja paljugi haritlasi kaasa kistunud, ning kaswab aast aastalt. Uus,

ilus kuuekordne maja annab tunnistust walitſewast ohwimeelest seafete usklikkude keskel. Majas on: alumisel korral äriruumid, teisel korral koosolekusaal ja jõõgitoad, kolmandal misjonivõõrastemaja ja teisel kordabel abub misjoni kooliruumid. Gestiſt oli 7 C. E-last w. Laſs, Pitſjaan, Rosenſtrauch, Sink ja õed — Sieberg, Raamat ja Waller nendeſt rõõmupäewadeſt oja wõtmas. Üliſure armastuse ja jõõbraklikkusega wdeti Gesti õdesid ja wendi wennaasrahwa poolt wastu. Wõeti kirjeldus tuleb järgmises numbris. P. S.

G. W. R. Ühenduse jutlustajate ſeminar Keilas, ſaatis 11. juunil j. a. oma eſimele lennu wälja. Terwe päew oli pidupäew — jõõdamlik ja ſoe. Lõpetajid 13 wenda ja 4 õde. Kaks wenda jõõdavad Ameerikaſse weel edasi õppima.

Kõigil lõpetajail on ka juba oma töö alad ja kohad määratud. Soowime kõige paremat, töõks Issanda wiimamäl.

J. Wühner, kes Inglismaal õpib, jõõitis juwets kodumaale puhkajele.

Tänawuaastane Usklik üliõpilaskonverents peetafie 10.—15. juulil Maarbus — olgu Issand ligi!

Wälismaa teateid.

C. E. Londonis — Spurgeon Tabernacles. Nagu iga aasta, nõnda ka tänawu pidasid Londoni C. E. ühingud juureedel kuulſas Spurgeoni kirikus — Metropolitan Tabernacles omawahelisel koosolekut. Suur kirik oli noori otiani täis kogunud. Hommikul peeti juunioride tundi, kus laulis 500 liikmeline juunioride koor. Kõnet juunioride ütles Dr. Gordon King, Londoni Hoſpitali koduarst, ühe tuntuud misjonäri poeg.

Jõõjem järgnewal misjonikoosolekul pidas hindulane Shoran S. Singha noortele jõõitawa misjoniuilestutſe. Rääkis weel Englise C. E. Wiidu juhataja prof. T. W. Chance. Pärast tutwustati koosolekuid C. E. töõ tagajärge dega meremeeste seas j. n. e.

Järgnewad arwud annasid meile teatud ettekujutust C. E. tähtſusest Londoni kirikutele.

Noorühinguid 268, keſtmisi 26, naiste 2, juunioride 224, tofku 520, ühingat. Keist on 102 baptisti, 56 primitiivmetodisti, 43 kongregatſionaali, 16 ühendatud metodisti ühingat, 42 wäljaspool kogudusi. Ülejäämud kuulwad Englise kirikusse j. n. e. Wiitmeid neis 520 ühings: noori 10.441, keſtmisi 549, juunioride 7.785, jõõnnitades tofku isna juure arwu 18.775. Noortest on arwustitu järele pühapäewakooli õpetajateks 3.401. Peale selle paljud muus kogudustõõds, juuniori C. E. ühingute juhtideks ja mitmesuguste organisatſioonide tegeleſtaks. Mõõduum aastal olid ühingud misjoni heafs annetanud 9.090 naelſterlingit. Siia ei ole arwatud annetatud asjade wäärtus, mis on palju juurem, ka mitte annetused meremeeste töõ heafs.

C. E. World.

Uus algus Jaapanis. Kuna Jaapanis ristiusk arwulijelt nõrk, ei ole seal C. E. liitumine wäga tugew. Siiski, juba 1890. a. leidis Jaapanis C. E. ühinguid. Dr. Clarki külaskäit 1892. äratas huwi ja 1893. a. oli juba 36 ühingat üle 1000 liikmega. Kõhe konverentsil 6. ja 7. juulil 1893. loodi Jaapani C. E. Liit, mille juhatajaks jai parastine Doshisha ülikooli

preſident — õpet. Tasuku Harada. Ristiusku pöõrdes loobus Harada oma päritud Samurai eesõõigustest, ja reifis palju Euroopas ja Ameerikas. Õpet. James H. Pettee, üks juhtimateſt Jaapani misjonärideſt, or ta tulijem C. E. jõõber. Jlmus C. E. häälekandja „Kas Sekai,“ ehk „Edasipiidmise Jlm.“ Wiidu reijufekretäris oli õp. T. Sawaya.

Wene-Jaapani sõja ajal tegid C. E.-lased jõõdurite ja meremeeste seas hoolega töõd. Ühe sõjalaewa peal oli enne 13 C. E. noormeest, kuid kõõn tagasi jõõndes juba 30. Mitu aastat tegi tublit töõd meremeeste keskel Nagasaki C. E. meremeeste koduafutatud 1895. a. Enne ilma jõõdaliidujuhataja jurm, üleilidne waemulikkus ja umbusaldus kõõge ameerikaliku asja wastu wiimastel aastatel, ja teised põhjused katkeſtasiid töõd. Mitu aastat oli liit ilma reijufekretärita. Häälekandja oli ſeisma jäämud, meremeeste töõle takistused pandud j. n. e. Riidid kuuleme „C. E. World'ist“, et piütatſe noorjõõtõõd uuesti organifeerida. Reijufekretäris waliti T. Sawaya. Reijufekretär piütas noori kõõhutada C. E. töõd aineliselt järjefindlalt toetada. Ta alustas uue häälekandja — „Kõõhrei-Kai“ wäljaandmist. Piütas luma jõõdet laialipilatud ühingute wafel ja konverents korralbada. On juba müüdüud ligi 2000 C. E. teemi, raamatut ja loota on, et C. E. töõ Jaapanis warſti jälle elustub.

Swangelist Dwight Moody noorem poeg, õpet. Paul Moody, on praegu Middlebury kolledzhi juhatajaks Bermonti osaf. Ameerikas.

Ameerika piiskopliku kiriku generaalkonverentsil wdeti wastu kahekümneihemiljoniline eelarwe kolme järgmiste aasta peale, tunnistati fiiduwäärilifeks waimulik haigustearstimise meetod, jäeti wabaks kümnet kasku lühendatud wormis tarwitada, lõpetati kiriku palweraamatu parandamine, laideti lahutatute teist abiellumist, kistutati „jõõnakulmine“ abielunaise kõõhustuste hulgaſt, oldi alliansitliikumifega ühinemise wastu ja teelati naistele jutlustada ja kogudustunde juhutada.

C. E.-laste piiblitugemise temaraamat.

Juuni.

Walguſ pimeduses.

- G. 29. Walguſ pimeduses. 2. Peetrus 1: 19—21.
T. 30. Aulifed walguſmõõjud. Jef. 60: 1—14.

Juuli.

- R. 1. Walguſwihſtaja pimenemine ja hukatus. Joh. 3: 11—21.
R. 2. „Kristuse kirjad“ — jumalik walguſilmutus. 2. Kor. 3: 1—14.

- R. 3. Wõõitmatu walguſjõõud. 2. Kor. 4: 1—18.
L. 4. Jumala sõõna — walguſallikaks. Laul 119: 105—123.
P. 5. Walguſes käimine. Gew. 5: 8—20.

Tarkus ülewal.

- G. 6. Saalomo palwe. 1. Kuning 3: 5—15.
T. 7. Targalt teguſemine. 1. Kuning. 3: 16—28.
R. 8. Elufogemus manifſeb tarkuſele. 1. Kuning. 2: 1—4.

- R. 9. Kust tuleb tarkus. Hiob 28: 12—28.
 R. 10. Kus asub tarkus. Op. j. 11: 2—11.
 L. 11. Jumala tarkus. 1. Kor. 1: 19—30.
 P. 12. Tarkuse väärtus. Op. j. 8: 1—11.

Jumala maja.

- E. 13. Templi pühitsemine. 1. Kuning. 8: 1—11.
 L. 14. Jumalariigi heaks ohvrivalmis. 1. Kuning. 5: 1—18.
 R. 15. Nuline ehitus. 1. Kuning. 6: 1—17, 18—23.
 R. 16. Templi riistad. 1. Kuning. 7: 40—51.
 R. 17. Saalomo õnnistamispalve. 1. Kuning. 8: 22—56.
 L. 18. Templi furjasti tarvitamine, Matt. 21: 12—16; 24: 1, 2.
 P. 19. Rogubus — Jumala maja. 1. Kor. 3: 9—17.

Õnnistatud maise varaga.

- E. 20. Paganad imestavad. 1. Kuning. 10: 1—13.
 L. 21. Õnnistatud mees. 1. Kuning. 10: 14—29.
 R. 22. Kõik maisus on etetähendus taevasusele. Matt. 6: 19—30.
 R. 23. Mitte pooltki pole mulle öeldud. Jlm. 21: 21—22, 5.
 R. 24. Mis aitaks see? Matt. 16: 24—28.
 L. 25. Meeleparandajale kaheldud õnnistus. Hiob. 42: 1—17.
 P. 26. Loobumine, mitte kaotus. 1. Moos. 13: 1—18.

Hävitussjond.

- E. 27. Jsemeelus on ühisheadele kahjulik. 1. Kuning. 12: 1—20.
 L. 28. Nuahnus takistab usuelu. Mark. 10: 35—34.
 R. 29. Maailmaarmastus mürgitab. 1. Joh. 2: 12—32.
 R. 30. Eratonna meel segab Jumala plaane. 2. Sam. 2: 1—10.
 R. 31. Dmakafupüüd wiib wõõrajumala teenistusele. 1. Kuning. 12: 26—33.

A u g u s t.

- L. 1. Sõjakas meel rikub wendade waheldord. 1. Kuning. 12: 21—25.
 P. 2. Kõigi hävitusjõudude isa. Joh. 8: 38—47.

Jumala käe kõrwal.

- E. 3. Jmelikult juhitud. 1. Kuning. 17: 1—9.
 L. 4. Täielik usaldus. 1. Kuning. 17: 10—16.

- R. 5. Õnnistuseks teistele. 1. Kuning. 17: 17—24.
 R. 6. Jgapäewane hoolekandmine. Matt. 6: 31—34; Luf. 12: 22—32.
 R. 7. Kõõmus tunnistuseks. Matt. 10: 1—14.
 L. 8. Puuduse eest kaitstud. Luuf. 11: 5—13.
 P. 9. Kõõm igalpool. Wiilip. 4: 4—13.

Sõda uskmatusete.

- E. 10. Tema wõimu ja wiha mitte kartes. 1. Kuning. 18: 1—20.
 L. 11. Tema tiijus on awalik. 1. Kuning. 18: 21—29.
 R. 12. Jumal, wõidurikas liitlane. 1. Kuning. 18: 30—38.
 R. 13. Wõidule järgneb õnnistus. 1. Kuning. 18: 39—46.
 R. 14. Tarwilik kohus. Apt. 5: 1—10.
 L. 15. Sügawale tungiw wõitlus. 2. Kor. 6: 14—18.
 P. 16. Sõda patule, mitte patustele. Luf. 9: 51—56.

Olge tugewad Jsfandas!

- E. 17. Lih on nõder. 1. Kuning. 19: 1—6; Matt. 14: 22—33.
 L. 18. Tema annab tugewust. 1. Kuning. 19: 7—18.
 R. 19. Wõõta jõudu palwes! Jaaf. 5: 15—20.
 R. 20. Oma tee kõrwalda Jumala jõu. Joona. 1: 1—15.
 R. 21. Kahetuse läbi omame jälle Jumala jõu. Joona. 2: 1—11.
 L. 22. Jumala armastatud noorus. Jeer. 1: 6—12; 1. Tiim. 4: 12—16.
 P. 23. Tee Jumala jõu juurde. Laul. 119: 65—84.

Keeldu himustamisest.

- E. 24. Enefe himust weetud. 1. Kuning. 21: 1—3.
 L. 25. Himu sünnitab pattu. 1. Kuning. 21: 9—16; 2. Kuning. 5: 19—27.
 R. 26. Patt sünnitab surma. 1. Kuning. 21: 17—24. Rom. 6: 20—23.
 R. 27. Meeleparandus kaitseb kohtu eest. 1. Kuning. 21: 25—29; Jes. 18: 21—28.
 R. 28. Mhabi kurb surm. 1. Kuning. 22: 34—40.
 L. 29. Kohus Mhabi maja üle. 2. Kuning. 9: 24—37.
 P. 30. Jumal on kohtumõistmises õige. Room. 3: 1—13.

Wäljaandja: Eesti Uskijate Noorte C. E. liit.

Wastutaw toimetaja: W. Kallas. Toimetuse aadress: Tallinn, Jisraeli t. nr. 12—6.

Teen igasuguseid

kellasepa töid.

Tellimisi palun ära anda Tallinnas:

„Seltsimehe“ kassapidajale ehk töökotta Wil-
 lardi tänaw 3—10 (hoowis).

Terwitades wend **G. Henny.**

Teatan oma wendadele ja sõpradele, et wõtan
meesterahwa-riiete

peale tellimisi vastu.

Aust. P. Kusalep.

Adress: Koopa (Siini) tn. 9—3, Tallinnas.

R. U. „Külwaja“ trükk, Keilas.

Sind 15 marka.